Cena 50 gr.

BIULETYN

WOŁYŃSKIEGO T-WA ROLNICZEGO

Organ Towarzystw Rolniczych na Wołyniu.

WYCHODZI RAZ NA DWA MIESIĄCE.

Rok I. Listopad 1927 Nr. 3

Adres Redakcji: **Łuck, ul. 3-go Maja 5, Wołyńskie T-wo Rolnicze.**

CENY OGŁOSZEŃ:

1 strona przed tekstem — 50 zł.	1 strona za tekstem — 30 zł.
1/2 „ „ „ — 25 „	1/2 „ „ „ — 15 „

Prenumerata półroczna wynosi 1 zł. 50 gr.

O pomoc dla powodzian.

OBYWATELE!

Żywiołowa klęska spadła na kresową połać Rzeczypospolitej. Rozszalała powódź porwała domy i chaty, uniosła dobytek, zniszczyła doszczętnie możność życia i trwania tysięcy obywateli Polski braci naszych.

Tam, gdzie wznosiły się budynki rojne ludźmi, pracującymi na byt własny, a tem samem na dobro kraju — zaległy ruiny, tam, gdzie barwiły się sady plenne, owocem dostałym — pustka panuje ponura; tam, gdzie drogi biegły w świat otwarty, aby braci z braćmi połączyć — ślady szos szerokich i wązkich ścieżek zmyła woda — i dziś cały ten wielki szmat ziemi naszej jest pustynią jałową, na której zrozpaczona i bezradna ludność czeka zmiłowania Bożego i braterskiego ratunku.

Niechże na tej pustyni — ziemi nieszczęścia — rozkwitnie najcudniejszy kwiat miłości narodowej i niech sercom rozbitym i duchom w zwątpieniu strąconym przywróci spokój i wiarę w nierozerwalny związek wszystkich tych, którzy Ojczyznę naszą zamieszkują.

OBYWATELE! Oto chwila, kiedy należy zespolić się w tak żywiołowym wysiłku serc, jak żywiołową była klęska, która część Ojczyzny wyzwolonej dosięgła.

Czas nagli. Bezdomni czekają na schronienie — głodni na łyżkę strawy. Niechże nie czekają zbyt długo!

Spieszcie z ofiarami. Dotychczas w ciągu 2-ch tygodni Centralny Komitet Społeczny zebrał juz pół miljona złotych, ale kwota ta jest znikomo mała w porównaniu do ogromu istniejących potrzeb.

Wszelkie ofiary przyjmują Wojewódzkie i Powiatowe Komitety Społeczne Pomocy Ofiarom Powodzi, oraz Centralny Komitet Społeczny w Warszawie (Konto czekowe w P. K. O. 15700).

Za Komitet-Prezydjum

Przewodniczący: Prezydentowa M. Mościcka

KOMUNIKAT.

Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń „SNOP" w Warszawie.

Dzięki staraniom sfer rolniczych powstało w Warszawie w r. 1903 Towarzystwo Ubezpieczeń „SNOP“ oparte na wzajemności dla ubezpieczeń od ognia i gradobicia. Obywatelskie stanowisko, jakie od początku swego istnienia Towarzystwo „SNOP“ zajmuje wobec swych klijentów, pozwoliło skupić w jego szeregach ogół rolników, a znaczne fundusze gwarancyjne, oraz kapitały ulokowane w nieruchomościach w różnych miastach Polski, dają dostateczną gwarancje osobom, powierzającym ubezpieczenie swego mienia Towarzystwu Wzajemnych Ubezpieczeń „SNOP“.

Tow. Wzaj. Ubezp. „SNOP“ przyjmuje ubezpieczenia budynków, inwentarzy żywych i martwych, ruchomości domowych i ziemiopłodów od ognia, ubezpieczenia ziemiopłodów (krescencji) od gradobicia i ubezpieczenia 1/3 wartości budynków, podlegających przymusowi ubezpieczenia w Państwowym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

Centralne T-wo Rolnicze wychodząc z założenia dawania rolnikom środków skutecznej obrony przed ogniem lub gradem, zawarło porozumienie z Towarzystwem Wzaj Ubezpieczeń „SNOP“, w Warszawie, któremu zobowiązało się dać ze swej strony poparcie w podległych sobie organizacjach rolniczych, rolnikom zaś zapewnienie, iż Towarzystwo „SNOP“ z przyjętych na siebie zobowiązań względem rolnictwa należycie się wywiąże.

W sprawach asekuracji w T-wie „SNOP“ zgłoszenia przyjmują instruktorzy O. T. R. i Wołyńskie T-wo Rolnicze w Łucku ul. 3 Maja 5.

Towarzystwo to zalecamy p.p. ziemianom, członkom towarzystw rolniczych i kółek rolniczych, zachęcamy do ubezpieczenia w niem swojego mienia.

WOŁYŃSKI BANK CHMIELARSKI

w DUBNIE.

Spółka z odpowiedzialnością ograniczoną.

Udziela pożyczek chmielarskich na podstawie zobowiązań wekslowych oraz innemi sposobami w biurowości bankowej praktykowanemi.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CZŁONKA ZA ZOBOWIĄZANIA SPÓŁDZIELNI DZIESIĘCIOKROTNA.

Udział 100 złotych

POŻYCZKI UDZIELA SIĘ DO WYSOKOŚCI 5-CIO KROTNEJ WNIESIONEGO UDZIAŁU.

Ekspozytura Banku Chmielarskiego mieści się w Wołyńskiem Towarzystwie Rolniczem w Łucku Trzeciego Maja Nr. 5.

Bank liczy obecnie przeszło

członków 400 członków.

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE
Zygmunta hr. Krasickiego
w CHOŁONIOWIE,
poczta Horochów.

niniejszem podaja do wiadomności, że wyłączna sprzedaż octu spirytusowego o smaku winnym na miasto Łuck została powierzona p. Lucjanowi Czarnieckiemu, właścicielowi sklepu kolońjalnego przy ul. Jagiellonskiej Nr. 34.

FIRMA SPRZEDAJE OCET WEDŁUG CEN:

W detalu za $^{1}/_{2}$ litra 10$^{0}/_{0}$ mocy po 55 groszy
" " " $^{1}/_{2}$ " 5$^{0}/_{0}$ " " 35 "

WOŁYŃSKA STACJA
OCENY NASION
ŁUCK, UL. 3 MAJA Nr. 5.

BADANIE KONICZYNY NA KANIANKĘ
Badanie wszelkich nasion na czystość, kiełkowanie i wilgoć.
PLOMBOWANIE WORKÓW Z KONICZYNĄ

Komunikat Banku Rolnego.

ZASADY

udzielania przejściowych pożyczek gotówkowych przez Państwowy Bank Rolny.

1. Mniejsze gospodarstwa rolne, o obszarze, nie przekraczającym na terenie woj. Wschodnich 35 ha, które nie posiadają uregulowanych hipotek, lub nawet, posiadając je, nie mogą jeszcze z jakichkolwiek powodów korzystać z pożyczek długoterminowych w listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego (np. tytuł własności nieuregulowany), będą mogły zaciągać w Państwowym Banku Rolnym przejściowe pożyczki gotówkowe, które w odpowiednim czasie skonwertowane zostaną na długoterminowy kredyt.

Jednak osadnicy wojskowi, posiadający grunt o obszarze do 45 ha, mogą korzystać z pożyczek przejściowych. Osadnikom cywilnym, posiadającym uregulowane tytuły własności niehipoteczne, mogą być również udzielane pożyczki, lecz w wypadku, gdy udzielenie pożyczki będzie czynnikiem przyśpieszającym wywołanie hipoteki. Osadnikom cywilnym, którzy otrzymali działki z parcelacji państwowej, pożyczki przejściowe udzielane nie będą.

2. Pożyczki udzielane będą na spłatę sched familijnych, na dokonanie niezbędnych inwestycji, jak budowa, wzgl. wykończenie rozpoczętych budynków, zakładanie sadów owocowych, chmielników, stawów rybnych, pasiek i t. p., oraz na spłatę uciążliwych długów.

Pożyczki na budowę nieogniotrwałą, względnie na wykończenie rozpoczętych budowli, udzielane będą tylko w tych wypadkach, jeżeli zabudowania gospodarskie będą położone nie bliżej niż 20 m. od granicy sąsiadów i 20 m. od sąsiednich większych budynków. Przepis ten nie będzie stosowany, o ile budynek będzie wznoszony poza obrębem wsi i wiejskich zabudowań, na działce, leżącej w innem polu. Budynki nowo stawiane, przy pomocy pożyczek przejściowych, muszą być ogniotrwale kryte. Na budynki kryte słomą, pożyczki wcale nie będą udzielane, z wyjątkiem wypadków, gdy pożyczka ma być zużyta na zamianę dachu słomianego na dach ogniotrwały. Pożyczki na budynki całkowicie ogniotrwałe będą wydawane bez względu na stopień odległości ich od sąsiednich zabudowań.

3. Rolnicy, uzyskujący pożyczki, będą zobowiązani niezwłocznie przystąpić do wywołania, względnie uregulowania hipotek i najpóźniej w przeciągu jednego roku od daty podjęcia pieniędzy, przedstawić Państwowemu Bankowi Rolnemu zaświadczenie odnośnego Wydziału Hipotecznego, stwierdzające, iż został złożony wniosek o pierwiastkowe uregulowanie hipoteki.

Pożyczki, po uregulowaniu hipoteki, zostaną skonwertowane na pożyczki długoterminowe w listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego.

4. Rolnicy, ubiegający się o pożyczki, winni składać następujące dokumenty:

1) podanie,
2) kwestjonarjusz,
3) informacje o stanie majątkowym poręczycieli,

według wzoru Państwowego Banku Rolnego.

4) dokumenty, stwierdzające tytuł własności petenta, a to:

a) właściciele ziemi nadziałowej — zatwierdzoną przez Powiatowy Urząd Ziemski, uchwałę mieszkańców wsi, ustalającą właściciela, obszar i granice gruntu, testament, względnie inny dowód, miarodajny do stwierdzenia tytułu własności;

b) właściciele ziemi nabytej — akt kupna w odpisie (poświadczony) i zaświadczenie Wydziału Hipotecznego, że grunt kupiony nie ma uregulowanej hipoteki;

c) osadnicy wojskowi — akt nadawczy na posiadaną działkę z adnotacją Komitetu Nadawczego o skreśleniu w akcie nadawczym § 6, ograniczającego prawa własności w odpisie (poświadczony), względnie odpis protokułu Komisji Lustracyjnej, z zaświadczeniem Komitetu Nadawczego i że § 6 w tym akcie będzie skreślony;

d) oraz niezbędne dokumenty, wyszczególnione w odnośnych uwagach kwestjonarjusza.

5. Pożyczki będą udzielane do wysokości $^1/_3$ szacunku gospodarstw rolnych, ustalonego na podstawie normalnych cen gruntów użytkowych w myśl przepisów z dnia 6. X. 1926 r., wydanych przez Ministra Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Rolnictwa.

6. Pożyczki udzielane będą w zależności od celu, na jaki mają być użyte, na termin do 3-ch lat.

Spłata pożyczek uskutecznioną będzie w ratach półrocznych, przyczem pierwsza rata płatna będzie po upływie jednego roku, licząc od daty zaciągnięcia pożyczki.

Oprocentowanie dla korzystających z kredytu rolników wynosić będzie $1^1/_2\%$ ponad każdoczesną stopę Banku Polskiego.

Procenty pobierane bęgą: za pół roku zgóry przy wypłacie pożyczki i następnie w terminach płatności półrocznych rat pożyczki—zdołu.

Jako zabezpieczenie służyć będą skrypty dłużne z poręką majątkowo odpowiedzialnych osób.

7. Państwowemu Bankowi Rolnemu przysługiwać będzie prawo przedterminowego ściągnięcia całkowitej należności od

dłużnika w razie zużycia pożyczki niezgodnie z przeznaczeniem, lub sprzedaży gospodarstwa rolnego przed uregulowaniem długu, następnie w wypadku niewpłacenia w terminie należnej raty kapitałowej i procentów, wreszcie w razie nienadesłania zaświadczenia Wydziału Hipotecznego w oznaczonym terminie.

8) Pożyczki mogą być udzielane również za pośrednictwem funkcjonujących spółdzielni kredytowych i kas gminnych pożyczkowo-oszczędnościowych. W tych wypadkach podania oraz dokumenty, o których mowa w p. 4, należy składać do odnośnych instytucji. Spółdzielnie i kasy gminne składać będą Państwowemu Bankowi Rolnemu, w celu uzyskania odnośnego kredytu, wykaz petentów i proponowanych dla nich pożyczek, załączając kwestjonarjusze, dotyczące gospodarstw proponowanych pożyczkobiorców. Następnie w terminie 3-miesięcznym od daty podjęcia kredytu instytucje te przesyłać będą szczegółowe sprawozdania z rozdziału kredytu wskazując komu na jaki cel i na jaki termin udzielono pożyczki. W terminie rocznym od daty podjęcia pożyczki instytucje pośredniczące nadsyłać będą ponadto zaświadczenia odnośnych Wydziałów Hipotecznych, stwierdzające, iż rolnicy, którzy otrzymali kredyt, złożyli odpowiednie wnioski o pierwiastkowe uregulowanie hipotek.

Oprocentowanie dla instytucji pośredniczących wynosić będzie stawkę dyskontową Banku Polskiego.

Jako zabezpeczenie służyć będzie: od spółdzielni kredytowych—weksle z żyrem wyjątkowo odpowiedzialnych członków Rady Nadzorczej względnie członków spółdzielni i od kas gminnych—weksle własne.

UZUPEŁNIENIE

Zasady udzielania dłużejterminowych pożyczek gotówkowych uzupełnia się jak następuje:

I. Dłużej terminowe pożyczki gotówkowe udzielane będą, poza celami objętemi w postanowieniach przytoczonych we wstępie uchwał, także na dokupno gruntu przez właścicieli karłowatych gospodarstw rolnych, w związku z przeprowadzanem przez nich scaleniem, o ile obszar nabywany na cele tegoż uzupełnienia nie posiada uregulowanej hipoteki i o ile przez to nie może być udzelona pożyczka w listach zastawnych po myśli postanowień § 17 przepisów z dnia 14 stycznia 1926 r.

II. Pożyczki te udzielane będą do wysokości przewidzianej dla pożyczek długoterminowych, udzielanych na kupno względnie dokupno gruntu t. j. do wysokoćci $^2/_3$ części szacunku przy oszacowaniu na gruncie i do wysokości $^1/_3$ szacunku przy oszacowaniu kameralnem.

III. Podania o te pożyczki składane będą podobnie, jak podania o kredyt z funduszu zapomóg i kredytu ulgowego

właściwym Okręgowym Urzędom Ziemskim, które prześlą je następnie ze swoją opinją Państwowemu Bankowi Rolnemu.

IV. Zabezpieczenie kredytu stanowić będzie solidarne zobowiązanie dłużne, zeznane w akcie kupna sprzedaży przez wszystkich zaciągających pożyczkę uczestników scalenia, których gospodarstwa drogą nabycia ziemi mają być uzupełnione.

V. Przed aktem kupna sprzedaży winien być zgłoszony przez sprzedawcę wniosek do właściwego wydziału hipotecznego o wywołanie do regulacji hipotecznej obszaru, stanowiącego przedmiot sprzedaży, poparty koniecznymi do tego dokumentami.

VI. Oszacowanie obszaru będącego przedmiotem kupna sprzedaży winno być dokonane przed zawarciem przez strony kontraktu kupna sprzedaży, przyczem kontrakt ten winien być sporządzony według wzoru przez Bank ustalonego.

VII. W akcie tym nabywcy oświadczą, że otrzymali od Państwowego Banku Rolnego na kupno gruntu, stanowiącego przedmiot aktu, pożyczkę i otrzymaną z tej pożyczki sumę przekazują do wypłaty sprzedawcy na pokrycie ceny sprzedaży.

Sprzedawca oświadczy, że całym swoim majątkiem poręcza nabywcom za spokojne i bezsporne posiadanie sprzedanego gruntu oraz za to, że tytuł własności do sprzedawanego obszaru, wolnego od jakichkolwiek długów, ciężarów, ograniczeń i ścieśnień własności zostanie na nabywców przepisany hipotecznie w terminie najpóźniej jednego roku od aktu. Na wypadek, gdyby to nie nastąpiło z jakichkolwiek bądź powodów — oprócz wyraźnej winy nabywców — sprzedawca zobowiąże się:

1) zwrócić Państwowemu Bankowi Rolnemu sumę otrzymaną tytułem przekazanej mu przez nabywców pożyczki wraz z procentami,

2) zwrócić nabywcom sumy pobrane od nich tytułem zadatków, oraz innych wpłat na poczet ceny kupna (oprócz pożyczki bankowej), wraz z procentami,

3) zapłacić nabywcom tytułem kary umownej sumę w wysokości 25 proc. ceny sprzedażnej poczem kupno sprzedaż ulega rozwiązaniu na wniosek każdej ze stron, o ile nie znajdą zastosowania przepisy art. 63 ustawy o wykonaniu reformy rolnej.

Wymienione pod 1), 2) i 3) zobowiązania sprzedawcy powinny być należycie zabezpieczone tak np. poręka, zabezpieczenie rzeczowe, gwarancja) i ustają z chwilą uregulowania na rzecz nabywców hipoteki nabytego gruntu, wolnego od wszelkich obciążeń i ograniczeń, oraz z chwilą zahipotekowania przejściowej pożyczki gotówkowej udzielonej przez Bank na pierwszym miejscu Działu IV i III wykazu hipotecznego nabytego gruntu.

VIII. W 30 dni po hipotecznem przewłaszczeniu obszaru na rzecz nabywców pożyczka winna być spłaconą, względnie pożyczkobiorcy wystąpią do Państwowego Banku Rolnego, składając wszelkie wymagane przytem dokumenty z podaniem o kon-

wersję pożyczki przejściowej na kredyt długoterminowy, który udzielony będzie w formie przewidzianej w § 17 przepisów z dnia 13 stycznia 1926 r. lub w postaci długoterminowych pożyczek indywidualnych, udzielanych na poszczególne gospodarstwa powstałe w wyniku scalenia. Ostateczny termin spłaty względnie konwersji pożyczki nastąpi nie później niż w przeciągu lat 3-ch od daty jej udzielenia.

IX. Oprocentowanie pożyczki wynosić będzie $1^1/_2{}^0/_0$ ponad każdoczesną stopę dyskontową Banku Polskiego, przyczem procenty opłacone będą co $^1/_2$ roku zdołu.

Pożyczka zagraniczna.

Na mocy rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października r. b. została zaciągnięta pożyczka zagraniczna na 75 miljonów dolarów.

Pożyczka umarzana ma być w ciągu 20 lat. Kurs emisyjny wynosi 92 golary za 100, wykup po 103 dolary. Poza bankami zagranicznemi Syndykat Banków Polskich bierze udział w pokryciu pożyczki w wysokości 100.000 dolarów.

Pożyczka przeznaczona jest: 1) na powiększenie kapitału zakładowego Banku Polskiego — 75.000.000 zł., 2) na przejęcie przez Bank Polski połowy emisji biletów wypuszczonych przez Skarb Państwa — 140.000.000 zł., 3) na zamianę połowy emisji skarbowej na monety srebrne — 90.000.000 zł., 4) na umorzenie długu płynnego Skarbu Państwa w Banku Polskim—25.000.000 zł., 5) na utworzenie płynnej rezerwy Skarbu Państwa w Banku Polskim — 75.000.000 zł., 6) na cele ekonomicznego rozwoju Kraju — 135.000.000 zł.

Pożyczka ma zatem na celu stabilizację złotego i rozwój gospodarczy kraju.

Jeżeli przypomnimy sobie czasy inflacji, przed wprowadzeniem złotego, mimo, że ceny płodów rolnych pozornie stale szły w górę, był to czas najcięższy dla rolnictwa. Rolnictwo nie może mieć kalkulacji miesięcznych, a tembardziej dziennych. Gospodarstwo rolne jest tym warsztatem, który dorobek rocznej swej pracy likwiduje raz do roku, wydatki zaś ponosi cały rok. Poza samem prowadzeniem gospodarstwa, które wraca nakłady po roku, wymaga ono nakładów długoletnich, kompletowania inwentarza, stawiania budynków i meljoracji. Sprawa ta była najbardziej palącą na Kresach, a brak stabilizacji stwarzał warunki uniemożliwiające kalkulację i nakłady.

Zaangażowanie się w naszą pożyczkę państwowych banków światowych jest asekuracją stałości naszej waluty, gdyż utrzymanie jej na ustalonej wysokości nakazywać im będzie ich własny interes. Zainteresowanie się zagranicy naszem życiem gospodarczem będzie coraz większe, a poznanie i zaufanie do

naszego rynku umożliwi dopływ kredytów długoterminowych.

Dziś nadchodzi dla naszego rolnictwa pomyślny moment zwrotny, który rolnictwo winno należycie wykorzystać. O ile nadzieja kredytu długoterminowego powitana będzie z uczuciem ulgi przez całe nasze rolnictwo, to rolnictwo kresowe, które najwięcej zostało zniszczone w czasie wojny i było najbardziej upośledzone pod względem kredytów, dziś winno jaśniej spoglądać w przyszłość, ze zdwojoną energją pracować nad podniesieniem swych warsztatów pracy. Granicząc z zamurowaną dla współpracy gospodarczej Rosją, tylko przy podniesieniu wydajności swych gospodarstw i wprowadzeniu specjalnie rentujących gałęzi produkcji, rolnictwo wołyńskie wytrzyma ciężkie warunki odległych rynków zbytu (najdroższe frachty) i doczeka się sprzyjającej chwili, gdy będzie najbliższem źródłem zakupów dla odbudowującego się rolnictwa naszego wshodniego sąsiada.

W przededniu wystawy Wołyńskiej

Zaprojektowana na rok 1928 w Łucku Wystawa Wołyńska ma stać się wielką rewją twórczości rolniczej Wołynia w dziesiątym roku po odzyskaniu niepodległości przez Państwo Polskie.

Musimy okazać Polsce całej, jaki jest obecnie poziom kultury rolniczej kraju, w którym dziesięć lat temu szalał huragan wojny wszechświatowej, ryjąc na polach okopy, niszcząc ogniem budowle i zbiory, tępiąc żywy dobytek, wypędzając ludność hen, za tysiące wiorst od ich siedzib. Praca restytucyjna na Kresach Wschodnich nie prędko jeszcze dobiegnie końca, jednakże konieczność pobudzenia rolnictwa wołyńskiego do tem intensywniejszych wysiłków twórczych skłoniła sfery gospodarcze do urządzenia omawianej wystawy.

Dodatni wpływ wystaw na stosunki rolnicze jest niezbicie stwierdzony jak w Polsce tak i zagranicą. Imprezy te wykazują co kraj, województwo lub powiat posiadają, oraz przyczyniają się do koniecznej wymiany towarów i ożywienia życia gospodarczego.

Wystawa Wołyńska będzie też miała duże znaczenie państwowe. Wszelkie wystawy zagraniczne miały i zawsze mają cele państwowe i polityczne. Tak np. pierwsza wystąwa francuska w Paryżu 1798 r. czciła 7-miolecie istnienienia ustroju republikańskiego Francji, wystawa międynarodowa we Francji 1855 r. miała na celu bliższe nawiązanie łączności Francji z Anglją, wystawa paryska w 1900 r. miała zadokumentować przed światem zdolność rozwojową narodu francuskiego, Polska Powszechna Wystawa zaprojektowana w r. 1929 ma na celu uświetnienia 10-lecia Zjednoczenia i Niepodległości Narodu i Państwa.

Podobnie Wystawa Wołyńska ma wielkie znaczenie państwowe, bowiem okaże te rezultaty kultury rolnej na Wołyniu,

jakie stworzyła państwpwość polska w ciągu jednego dziesięciolecia.

Ale bez pomocy całego społeczeństwa, rządu i samorządu wysiłki Komitetu Wystawy byłyby daremne. Pomoc ta musi być i finansowa i organizacyjna. Dla przykładu przytoczymy zarys organizacji finansowej Wystawy Powszechnej w Poznaniu, która ma tak wielkie znaczenie państwowe. Organizację Wystawy Powszechnej przeprowadza nie towarzystwo prywatne lub miasto, lecz organizacja mięszana z udziałem Państwa, miasta w którem wystawa ma się odbyć, organizacji społecznych i gospodarczych oraz osób prywatnych. Zgromadzenie finansów oparto na równoczesnem tworzeniu dwóch funduszów: bieżącego i gwarancyjnego, ten ostatni zbierany jest w postaci listów gwarancyjnych od firm, wyrażających gotowość pokrycia ewentualnego niedoboru. Na pierwszy apel o pieniądze na rzecz wystawy odezwało się miasto Poznań, przeznaczając na wydatki bieżące 300.000 zł., a na dalsze dwa lata 700.000 zł. czyli razem 1.000.000 zł. Banki Poznańskie przeznaczyły po 20.000—100.000 zł. Bank Polski 200.000 zł., od prezydenta m. Poznania p. Ratajskiego osobiście 50.000 zł. i t. d. Poszczególne miasta i Sejmiki ofiarowały od 1.000—10.000 zł. w ciągu r. 1927 i 1928. Wszystko to sa sumy już wpłacone do Kasy Komitetu, mimo że wystawa ma się odbyć dopiero za dwa lata.

Rząd, mając na względzie, że Wystawa Krajowa ma się stać obrazem siły i zdolności do życia, do rozwoju i do odparcia wszelkich zakusów na byt i niepodległość Państwa, odniósł się do Wystawy nietylko życzliwie, a'e udzielił jej czynnej pomocy finansowej. Uchwałą Rady Ministrów z dn. 29/VIII. Rząd przejął na siebie część obowiązków i odpowiedzialności i polecił Ministerstwom jaknajdalej idące poparcie wystawy.

Analogiczne poparcie musi znaleźć Wystawa Wołyńska. Wystawą Wołyńską muszą się zainteresować wszystkie czynniki mające związek z życiem gospodarczem Wołynia, a więc władze wojewódzkie, starostwa, sejmiki magistraty, banki, organizacje ziemiańskie i stowarzyszenia rolnicze, kupiectwo, przemysł rolny i maszynowy, fabryki cukru, uświadamiając sobie, że wystawa Wołyńska będzie zobrazowaniem całokształtu 10-cioletniej pracy rolniczo-gospodarczej na Wołyniu.

Tem ważniejszą rzeczą jest zajęcie się Wystawą Wołyńską, że ma być ona zarazem przygotowaniem się Wołynia do udziału w Wystawie Powszechnej w Poznaniu. Tam będziemy reprezentowali cząstkę wartości moralnych i materjalnych Rzeczypospolitej, wobec całej Polski i zagranicy.

Przygotowania do wystawy Wołyńskiej.

Zebranie Organizacyjne K-tu Wystawy Wołyńskiej w 1928 r. zwołane przez Wołyńskie T-wo Rolnicze, odbyło się w dniu 7. X. r. b. o godz. 16-tej w lokalu W. T. R przy ul. Maja Nr. 5.

Obecni byli na zebraniu przedstawiciele Prezydjum Wołyskiego T-wa Rolniczego i Prezesi O.T.R., T-wa Chmielarskiego, Woj. Związku Kółek Rolniczych, Związku Ziemian, Zw. Rewizyjnego Polskich Spółdzielni Rolniczych Oddz. Wołyński, oraz kierownicy wydziałów fachowych W. T. R.

Po szczegółowej dyskusji nad kwestją miejsca i preliminarza budżetowego wystawy oraz utworzenia Głównego Komitetu Organizacyjnego, ustalono, że ze względu na konieczność należytego reprezentowania na wystawie działów chmielarskiego i nasiennego oraz uzgodnienia terminu wystawy Wołyńskiej, z Targami Wschodniemi we Lwowie, na które zostanie wysłanych szereg eksponatów hodowlanych z wystawy Wołyńskiej, ustalono że najodpowiedniejszym terminem rozpoczęcia wystawy będzie 1 września w sobotę o godz. 11 rano.

Wystawa będzie trwać 4 dni, t. zn. od 1 do 4 września włącznie. Zamknięcie wystawy nastąpi we wtorek 4 września o godz. 18-ej. Dział zwierząt domowych będzie wystawiony w ciągu 2 pierwszych dni, t. j. w sobotę i niedzielę.

Ustalono, że najlepszym terenem na wystawę będzie plac przeznaczony pod budowę Gimnazjum Państwowego przy ulicy Jagiellońskiej, przy równoczesnem wykorzystaniu w tymże celu placu przy Bursie Polskiej Macierzy Szkolnej oraz obszernego gmachu Bursy, a w miarę potrzeby i części placu wojskowego. Komitet porozumiewa się z odnośnemi instytucjami w sprawie otrzymania tych placów.

Preliminarz wystawy wynosi przeszło 60.000 zł. Miejsca dla drobnej własności będą udzielone bezpłatnie.

Ze względu na znaczenie państwowe wystawy wołyńskiej oraz znaczne koszta organizacyjne wystawy, spowodowane głównie koniecznością przygotowania bezpłatnych urządzeń dla eksponatów drobnej własności, która sądząc z poprzednich wystaw na Wołyniu, prawdopodobnie przybędzie w znacznej liczbie, postanowiono zwrócić się do Ministerstwa Rolnictwa z prośbą o udzielenie subsydjum na Wystawę.

Niezależnie od ogólnej propagandy wystawy, uchwalono rozesłać za pośrednictwem T-wa Chmielarskiego w Dubnie, do prasy zagranicznej i miejscowej artykuły o dziale chmielarskim.

Władzom wojskowym i T-wu wyścigowemu postanowiono zaproponować urządzenie w czasie wystawy remontu i wyścigów. Wreszcie wypowiedziano opinję, aby czas wystawy wykorzystać dla zjazdów organizacyjnych.

Do Komitetu wykonawczego z prawem uzupełnienia go przez Komitet Główny, postanowiono zaprosić następujące osoby:

P. Wojewoda Wołyński
„ Starosta Łucki
„ Prezydent m. Łucka, Stefan Bieniewski, Ks. Szamb. W. Baranowski, p. Kazimierz Jokisz, p. Józef Stecki.
P. Karol Lipkowski
„ Władysław Nekrasz.

Na protektora wystawy postanowiono zaprosić Pana Ministra Rolnictwa, na honorowego Prezesa Wystawy Pana Wojewodę Wołyńskiego.

W skład Komitetu Głównego zostają zaproszone następujące osoby i instytucje:

Naczelnik Wydziału Rolnictwa i Weter. Urzędu Wojewódzkiego.
Dyrektor Robót Publicznych
Kurator Okręgu Szkolnego Woł.
PP. Starostowie i przedstawiciele 10 Sejmików.
Wizytator Liceum Krzemienieckiego
Wydział Samorządowy
Urząd Ziemski
Bank Rolny
Bank Gospodarstwa Krajowego
Wołyński Syndykat Handl. Rolniczy
Związek Kółek Rolniczych
Wojewódzki Zw. Osadników
Związek Ziemian Wołynia
Zarząd Lasów Państwowych
Związek Plantatorów Buraka Cukrowego
Prezydjum Woł. Tow. Rołniczego
Prezesi Okręgowych T-w Rolniczych
Prezes W-łu Hodowlanego W. T. R.
„ Sekcji Chowu Koni W. T. R.
„ „ Nasiennej W. T. R.
„ „ Ogrodniczo-Pszczelniczej W. T. R.
Pp. Prezydenci miast wydzielonych
Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych

W dniu 8 listopada r. b. odbyło się wspólne posiedzenie Komitetów Organizacyjnych Wystawy Wołyńskiej i Poznańskiej, na którem postanowiono utworzyć jeden wspólny Komitet Organizacyjny dla obu wystaw (patrz różne iuform.).

Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu w 1929 r.

W 1929 r. odbędzie się Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu. Celem wystawy jest pokazanie dorobku dokonanego w ciągu 10 lat naszego bytu samodzielnego, oraz zadokumentowanie żywotności narodu polskiego we wszystkich dzie-

dzinach życia gospodarczego i przekonanie świata całego, że Polska jest krajem bogatym o dużej przyszłości gospodarzej. Wołyń na wystawie poznańskiej ma zobrazować charakter Województwa Wołyńskiego pod względem rolniczym, ma przedstawić swój odbudowujący się dorobek kultury ogólnej, zainteresować Zachód wielką siłą produkcyjną ziemi Wołyńskiej i bezmiarem niewyzyskanych bogactw. W szczególności musimy uwzględnić działy hodowlany i nasienniczy, oraz takie specjalności, jak chmielarstwo, leśnictwo, wikliniarstwo, rybactwo, pszczelnictwo, i t. p.

Do p. Wojewody Wołyńskiego zwrócił się Komitet Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu z prośbą o utworzenie lokalnego Komitetu Organizacyjnego dla spraw rolnictwa na Wołyniu, który byłby stałym łącznikiem pomiędzy Centr. Zarządem Wystawy, a wołyńskiem społeczeństwem rolniczem, życzącem przyjąć udział w wystawie.

Zgromadzeni przedstawiciele organizacji rolniczych pod przewodnictwem p. Wojewody, na zebraniu w dniu 27.IX r. b. postanowili wybrać tymczasowy organizacyjny Komitet w składzie od Wol. T-wa Roln.: pp. Adama Steckiego i Kazimierza Jokisza, od Zw. Kółek Roln.: p. Stefana Bieniewskiego i Józefa Ostafina, od Zw. Ziemian Wołynia: p. Tadeusza Dworakowskiego i od Rady Osadniczej: p. Edwarda Gąsiora.

Zadaniem tego Komitetu jest wejście w kontakt z wystawą w Poznaniu oraz powołanie stałego lokalnego Komitetu Organizacyjnego Wystawy Powszechnej w Poznaniu. Przewodniczącym tymczasowego Komitetu jest p. Wojewoda Mech, zastępcą p. Jokisz, Dyrektor W. T. R. Prace Komitetu prowadzone będą w lokalu Woł. T-wa Roln. przy ul. 3-do Maja 5. Na posiedzenie Komitetu wyraził chęć przybycia Dyrektor Działu Rolniczego w Poznaniu p. Dr. Konopiński i p. Konsul Roze, który jest łącznikiem Zarządu Wystawy z Komitetami Wojewódzkiemi.

W zakres prac lokalnego Komitetu organizacyjnego wchodzą przedewszystkiem sprawy propagandy wystawy, utrzymywanie łączności Zarządu Centralnego z miejscowem społeczeństwem rolniczem, informowanie Zarządu Wystawy, wysuwanie wniosków i życzeń miejscowych rolników, udzielanie informacji i wskazówek co do przyjmowania i wysyłania eksponatów, zwiedzania wystawy oraz organizowania wycieczek na Wystawę.

Organem Komitetu Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu jest czasopismo „Echo“, którego Nr. 1 ukazał się w październiku r. b. Zadaniem „Echa“ jest służyć jako środek kontaktu pomiędzy wystawą a wystawcami, informować o postępach pracy w K-cie P. W. K., służyć jako miejsce rozpraw na temat zagadnień wystawowych.

„Echo“ wychodzące w pięknej szacie zewnętrznej i o bogatej a ciekawej treści możemy polecić nietylko wystawcom,

ale i tym wszystkim obywatelom, którym los wystawy i chwała Ojczyzny leżą na sercu.

Adres Redakcji i Administracji „Echa“: Poznań, ul. Grunwaldzka 22, prenumerata kwartalna 3 zł.

Wszelkie komunikaty w sprawie Powszechnej Wystawy Krajowej będziemy stale drukowali w „Biuletynie“.

Wystawa Rolnicza w Dubnie 1927 r.

Wystawa rolnicza w Dubnie, odbyta we wrześniu r. b. dała nam obraz postępu w poszczególnych gałęziach gospodarstwa rolnego oraz wykazała stopień zainteresowania się temi lub innemi działami gospodarstwa rolników większej i mniejszej własności.

Dane poniższe, aczkolwiek nie są wyczerpujące nie mniej przeto rzucają pewne światło na układ tych stosunków w rejonie wschodnich powiatów Wołynia i dostarczają materjału orjentacyjnego dla organizatorów przyszłej wystawy Wołyńskiej.

Przeprowadzone obliczenia cyfrowe, wzięte z aktów wystawy ilustrują te stosunki.

Konie: Folwarki	wystawców	12,	sztuk	57,	nagrodzono	25
mniejsza własność	„	30	„	45	„	43
Razem	„	42	„	102	„	68

Z powyższego zestawienia widać, iz w dziale końskim gros wystawców należy do drobnej własności pow. dubieńskiego (30 na 42), która przyprowadziła blisko taką samą ilość koni co i folwarki. Fakt ten stwierdza dowodnie stosunkowo duże zainteresowanie się drobnej własności sprawą chowu koni. Zdrowy ten objaw znajduje zresztą poparcie w sferach kierowniczych Ministerstwa Rolnictwa i otrzymało wyraz w ilości nagrodzonych sztuk. Znaczna ilość folwarków (12) reprezentujących konie stwierdza również, iż ziemiaństwo wołyńskie usilnie pracuje nad podniesieniem hodowli koni.

W dziale bydła:

Folwarki:	wystawców	9,	sztuk	61,	nagród	7
Mniejsza własność	„	32	„	59	„	12
Razem	„	41	„	120	„	19

W dziale tym frekwencja wystawców mniejszej własności była jeszcze większą niż w dziale końskim, ale poziom rasowy i użytkowość sztuk jak u większej tak i mniejszej własności był stosunkowo nie wysoki, co widać z ilości wydanych nagród: na 120 szt. wydano 19 nagród, czyli zakwalifikowano do odznaczenia tylko 15%.

Hodowla trzody chlewnej znajduje dla siebie bazę narazie tylko w większych gospodarstwach.

Folwarki:	wystawców 6,	sztuk 39,	nagrórd 6
mniejsza wł.	„ 2	„ 9	„ —

Ten ważny dla każdego gospodarstwa dział hodowli, jeżeli chodzi o drobne rolnictwo, nie wyszedł do tej pory z powijaków i wymaga czynniejszego zajęcia się tą kwestją czynników kierowniczych. Ponieważ działy koński i bydła rogatego wyróżniły się znaczną frekfencją małorolnych, należy mniemać że i dział trzody chlewnej był należycie spopularyzowany wród drobnych rolników, i że jedynie opłakany stan hodowli świń był powodem małej liczby tych eksponatów. Należy dążyć aby jak najprędzej rozpoczął swoją działalność Związek Hodowców Trzody Chlewnej na Wołyniu.

To samo dotyczy i owiec, który to dział wymaga jeszcze większej pracy, zanim dojdzie do należytego rozwoju.

Owce. Folwarki:	wystawców 2,	sztuk 27,	nagr. 2
mniejsza wł.	„ 2	„ 9	„ —

Drób ma dobre widoki rozwoju u mniejszej własności; większa własność dział ten reprezentowała słabo.

Folwarki:	wystawców 2,	gniazd 7,	nagr. 2
mniejsza wł.	„ 4	„ 7	„ 2

Poza wyróżniającemi się okazami drobiu hr. Rzyszczewskiej z Dolska i kaczek z Bursy Macierzy Szklnej w Łucku, nikt z większej własności nie wystawiał drobiu. Tem większe przeto zainteresowanie wzbudziły okazy zielononóżek, w których sympatyzują osadnicy wojskowi, reprezentowani w tym dziale przez pp. Smoleńskiego i Drotkiewicza.

Hodowla ryb reprezentowana przez obiecującą hodowlę p. J. Bogusza z Satyjowa i inż. Kiełbasę, mając na Wołyniu doskonałe naturalne warunki rozwoju, na wystawie znalazła ilościowo słaby wyraz.

W działach innych udział większej i mniejszej własności przedstawia się następująco:

	Nasiennictwo	Ogrodnictwo i warzywnictwo	Chmiel
Folwarki	11	14	6
mniejsza własność	20	28	40

i tu drobne rolnictwo dominowało ilościowo nad większem. Nasiennictwo b. silnie i wyczerpująco reprezentowane przez gospodarstwa nasienne, przytłaczało swoim rozmiarem eksponaty małorolnych, natomiast działy ogrodnictwa i chmielu wykazały w obu wypadkach większe ożywienie u małorolnych.

Udział powiatów w Wystawie Dubieńskiej był następujący:

(Cyfry oznaczają sumę wystawców w poszczególnych działach).

Powiat	Folwarki	Instyt. społeczne, samorządowe, szkoły, firmy i t. d.	Mniejsza własność	Ogółem wystawców
Dubno	26	Sejmik, Pow. Zw. Os. Wojsk. Zakon SS. Op.	196	225
Równe	10	—	2	12
Zdołbunów	8	—	—	8
Krzemieniec	1	9 działów Szkoła w Białokrynicy, 2 działy fabryka mebli i uli w Smydze, Urząd Tytoniu, Tkalnia p. Szmalsztych.	O. T. R. 1) eksponaty pszczeln. 2) wyroby ludowe	16
Łuck	—	W. T. R. Dział wiedzy roln., Bursa Macierzy Szkol. Drób, Zw. Rewiz. Pol. Sp. Rol. — wiedza rolnicza, Pol. Dyr. Ub. Wzaj. — wykresy.	1	5
Kostopol	1	—	—	1
Kowel	2	—	—	2
Włodzimierz	1	—	—	1
Luboml	1	—	2	3
Lublin, Warszawa, Lwów, Bełz	—	Lemszczyzna — Ogrodnictwo, Szczepański „ Mieszkowski — Pszczelarstwo, Alfa-Laval — Mleczarstwo, Zw. Sp. Ml. i Jaj. — Mleczarstwo, Kowalski i Trylski — Mleczarstwo, Zakł. Meljor. ze Lwowa, Zakł. Przemysł. Żurowskiego, Firma „Udycz" — Zboże siewne.	—	9
Razem . .	50	29	203	282

Udział mniejszej własności tylko z pow. dubieńskiego (196) prawie czterokrotnie przewyższa liczbę wystawców większej własności ze wszystkich powiatów razem (50). Stwierdza to, iż wystawa u miejscowej ludności znalazła pełne poparcie i zrozumienie. Sądzimy, że gdyby wystawa była urządzona w jakimkolwiek innym powiecie, dałaby analogiczne wyniki.

Wystawa reprezentowała na 50 miejsc zajętych przez majątki ziemskie, 31 majątków (patrz katalog wystawy) z tego:

Z pow.	Dubno	13
„ „	Równe	7
„ „	Zdołbunów	5
„ „	Krzemieniec	2
„ „	Kostopol, Luboml, Włodzimierz, Kowel po 1 =	4
	Razem . .	31

Ze względów kronikarskich i statystycznych notujemy majątki, które brały udział w wystawach Włodzimierskiej i Dubieńskiej.

Pow. Włodzimierski: Radowicze, Stawki. Poryck, Suchodoły, Drewinie, Myszów, Owadno, Bubnów.
„ *Horochowski*: Zamlicze, Zaturce, Strzylcze, Chołoniów.
„ *Kowelski*: Wielick, Dolsk, Maniewicze, Kuchary.
„ *Zdołbunowski*: Rozważ-Oziery, Nowo-Malin, Mizocz.
„ *Rówieński*: Gródek, Humienniki, Hołownica, Krzywicze, Pustomyty, „Agrinkom“, Tudorów.
„ *Łucki*: Ławrów.
„ *Dubieński*: Długoszyje, Ostrożec. Smordwa, Kamienica, Satyjów, Karolinka, Tomaszówka, Anielin, Kniahinin, Młynów, Rejtanów, Ożenin, Dubno, Milcze, Zbytyń, Tarnówka.
„ *Krzemieniecki*: Białokrynica, Borsuki.
„ *Lubomelski*: Binduga.
„ *Kostopolski*: Postójno.

Jeżeli chodzi o większą własność, to obie wystawy zgromadziły wystawców z całego Wołynia, drobna własność natomiast była reprezentowaną przeważnie z gmin tego powiatu, w którym odbywała się wystawa, oraz w nieznacznej części z powiatów sąsiednich.

Różnego rodzaju firmy i instytucje pochodziły w części z Wołynia, a w części z dalszych dzielnic Państwa. W Dubnie na 29 różnych firm 9, czyli 31% pochodzi z poza Wołynia, a głównie z Lubelszczyzny, Małopolski i Warszawy. We Włodzimierzu nie wołyńskich firm było 35%, z tego najwięcej z Warszawy, a następnie z Lubelszczyzny i Lwowa. Z Wielkopolski żadnych eksponatów na wystawach Wołyńskich nie było.

Porównanie wystaw Wołyńskich.

Frekwencja na wystawach:

Konie:

1924 r. Równe . .	wystawców 15,	szt. 44	nagrodz.	12
1926 r. Włodzimierz	„ 19,	„ 85	„	31
1927 r. Dubno . .	„ 47,	„ 102	„	68

Bydło:

1924 r. Równe . .	wystawców	14	szt. 32	nagrodz.	12
1926 r. Włodzimierz	„	26	„ 82	„	25
1927 r. Dubno . .	„	41	„ 120	„	19

Chmiel:

Na Wystawie Dubieńskiej	w 1924 r. wystawców . .	9
„ „ „	w 1927 r. „ . .	46

Ilość reprezentowanych majątków na wystawach:

1924 r. Równe . . .	11 majątków
1926 r. Włodzimierz .	19 „
1927 r. Dubno . . .	31 „

Drobna własność (włościanie, osadnicy, koloniści) na wystawach:

1924 r. Równe . .	ok. 40	ekspon.	w różnych	działach
1926 r. Włodzimierz	„ 185	„	„	„
1927 r. Dubno . .	„ 203	„	„	„

Ilość zwiedzających:

1924 r. Dubno	1.000
1924 r. Równe . . .	3.000
1926 r. Włodzimierz . .	12.000
1927 r. Dubno	9.000

Koszt urządzenia wystaw:

1924 r. Równe . . .	2.571 zł.
1926 r. Włodzimierz .	17.702 „
1927 r. Dubno . . .	9.800 „

SPRAWY CHMIELARSKIE.

Do chmielarzy wołyńskich.

(od Wołyńskiego T-wa Rolniczego)

Wobec niebezpieczeństwa rozpowszechnienia się na Wołyniu mącznika, który chmielarzom może poczynić niepowetowane szkody, często wprot niszcząc całe plantacje, podajemy określenie mącznika i środki, które należy stosować dla walki z nim.

Zwalczanie mącznika rzekomego chmielu (pseudoperonospora humuli).

W Polsce, jak i w innych krajach Europy, pojawiła się groźna dla chmielników nowa choroba, spowodowana grzybkiem pasożytniczym, a mianowicie mącznik rzekomy chmielu (pseudoperonospora humuli), zawleczony do nas prawdopodob-

nie z Niemiec i Czechosłowacji, w których to państwach poczynił ogromne szkody w okresie lat 1924—1926.

Porażenie tym pasożytem przejawia się zewnętrznie na uprawnym chmielu przez wytwarzanie się na górnej powierzchni liści początkowo nielicznych, pojedyńczych, drobnych kanciastych, lub okrągłych brunatnych plamek, a w odpowiedniem do tych plamek miejscu na dolnej stronie liścia występuje puszysty nalot strzępek grzybnia z zarodnikami fioletowo-szarego lub prawie czarnego koloru. Plamy te przy sprzyjających warunkach atmosferycznych t. j. wilgoci i ciepła rozwijają się i powiększają coraz więcej i obejmują cały liść, który następnie usycha. Porażone też bywają główne i boczne pędy, a także i szyszki Liście na chorych pędach odznaczają się jaśniejszą barwą są drobniejsze i końce ich zaginają się ku środkowi. Same pędy, w których znajdują się grzybnie pasożyta, tworzą zaostrzone, karłowate, zgrubiałe odrosla, szyszki zaś brunatnieją i usychają, lub też w razie porażenia kwiatostanów, zupełnie się nie wytwarzają.

Ponieważ choroba ta rozwija się i rozprzestrzenia nietylko w okresie wegetacyjnym — wiosną i latem, lecz i po zbiorach w jesieni, w czasie której wytwarzają się w zarażonych częściach liści, szyszek i w rdzeniu pędów okrągłe, brunatne, zimowe zarodki grzybka, które po przezimowaniu mogą zarazić na wiosnę nowe rośliny, należy niezwłocznie przystąpić do jej zwalczania i przedsięwziąść następujące środki zaradcze i zapobiegawcze.

W jesieni:

1. Wcześniejsze, przed naturalnem uschnięciem, obcięcie łodyg, bacząc, by na pozostałej części były dokładnie usunięte boczne pędy i liście, oczyszczenie następnie grabiami chmielników z pozostałych na ziemi uschłych liści, pędów, oraz szyszek i spalenie ich.

2. Po oczyszczeniu chmielników, dla zabicia mogących pozostać zarodków, należy plantacje akuratnie powapnować używając do tego palonego, mielonego wapna rolniczego w ilości 40—50 cnt. kub. na 1 ha, lub też starannie spryskać 2% cieczą bordoską, albo 10—15% rozczynem kwasu siarkowego.

3. Zarządzić ogólne tępienie dzikiego chmielu i pokrzywy, gdyż one są stałymi rozsadnikami zarazy.

Na wiosnę:

1. Gdy pędy osiągną 80—100 centymetrów wysokości, po zaprowadzeniu ich na podpory, należy spryskać je $^3/_4$% roztworem cieczy bordoskiej, z dodatniem dla lepkości cieczy 100 gram. cukru — lub 35 gram. kazeiny na 100 litr., co powtórzyć w silniejszej dozie 1—$1^1/_2$% w odstępach 2—4 tygodniowych, przyczem opryskiwać należy nietylko dolną, lecz

i górną część liści. W czasie kwitnienia, kwiatostany można zraszać tylko 1% roztworem.

2. W razie porażenia głównych pędów należy chorą część obierać, a naprowadzić na podporę boczne, zdrowe pędy.

3. Przy pasenkowaniu dolnych, jałowych, bocznych pędów nie można pozostawiać ich na plantacji, a zbierać i palić, by nie szerzyły zarazy.

4. W pierwszym roku założenia chmielnika należy koniecznie dawać podpory długości 2—2½ metr., gdyż chmiel leżący na ziemi łatwiej podlega zarażeniu.

5. Przy użyciu nawozów sztucznych, należy stosować mniej azotowych, a więcej potasowych w formie kainitu lub 40% soli potasowej.

Prof. Dr. Siemaszko skonstatował w bieżącym roku przez mikroskopową analizę obecność mącznika rzekomego na szyszkach przeszłorocznego chmielu, co stwierdza niezaprzeczenie, że już w ubiegłym roku choroba ta występowała w Polsce. Rok obecny nie był jeszcze groźnym dla naszych chmielników, choć zarażenie występowało w niektórych rejonach w silniejszym już stopniu, lecz pamiętać należy, że tak jak i w innych krajach był to okres inkubacyjny, a jeżeli nadal zlekceważymy chorobę i nie przystąpimy niezwłocznie wspólnemi siłami do jej zwalczania i opanowania w zarodku, to zaraza szybko się rozprzestrzeni po całym obszarze Wołynia i przyczyni plantatorom nieobliczalne straty.

Równe, 10 listopada 1927 r.

Wł. Kwaśnicki.
Instruktor chmielarski W. T. R

SPRAWY TYTONIOWE.

OBWIESZCZENIE

Ministra Skarbu z dnia 3 listopada 1927 r. w sprawie wykupu krajowego surowca tytoniowego ze zbioru w roku 1927.

Zmieniając postanowienia obwieszczenia z dnia 7 marca 1927 r., ustanawiam na podstawie art. 7 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47 poz. 409) następującą taryfę wykupu krajowego surowca tytoniowego ze zbioru roku 1927:

I KATEGORJA

Tytonie kwitnące czerwono i różowo

Klasa	WYMOGI	Cena za 1 kg. zł.	Cena za 1 kg. gr.
Doborowe	Liście środkowe, zdrowe, dojrzałe, wielkie, nieuszkodzone, jednolicie zabarwione, przedniej jakości, wygładzone i wiązane w wiązki (papusze)	2	30

Klasa	WYMOGI		Cena za 1 kg. zł.	gr.
I	Liście środkowe, zdrowe, dojrzałe, nieuszkodzone, dość jednolicie zabarwione . .	wygładzone i wiązane w wiązki (papusze)	2	—
II	Liście środkowe, zdrowe, dojrzałe, nieco uszkodzone; liście wierzchołkowe i dolne zdrowe, dojrzałe, nieuszkodzone . .		1	75
III	Liście środkowe, zdrowe, dojrzałe, znacznie uszkodzone; liście wierzchołkowe i dolne zdrowe, dojrzałe, nieco uskodzone . .		1	40
IV	Liście środkowe, dojrzałe i zdrowe, wiązane ale niewygładzone; wszystkie liście wiązane i wygładzone, które nie mogą być zaliczone do klasy III-ej,ale do fabrykacji są przydatne . . .		1	—
V	Liście niewiązane i części liści zdrowych. a) bez żadnych obcych domieszek . . .		—	40
	b) nieco zanieczyszczone obcemi domieszkami, niewpływającemi ujemnie na przydatność liścia do fabryki . . . . . , .		—	20

II KATEGORJA

1. Tytoń pomorski (uprawiany w powiecie grudziądzkim województwa pomorskiego).

2. Bakun krzemieniecki (uprawiany w województwie wołyńskiem).

Klasa	WYMOGI	Cena za 1 kg. zł	gr.
I	Liście zdrowe, dojrzałe, wygładzone i wiązane w wiązki (papusze)	1	45
II	a) Liście zdrowe, dojrzałe, niewygładzone, wiązane w wiązki (papusze) . . . . b) Liście tytoniu pomorskiego, zdrowe, dojrzałe, niewygładzone, nawleczone na sznury, które są zwinięte i związane	1	35
III	Liście niezupełnie dojrzałe, liście niewiązane i części liści zdrowych: a) bez żadnych obcych domieszek . . .	—	35
	b) nieco zanieczyszczone obcemi domieszkami, niewpływającemi ujemnie na przydatność liści do fabrykacji	—	15

III KATEGORJA

Machorka

Klasa	WYMOGI	Cena za 1 kg, zł.	gr.
I	Liście zdrowe, dojrzałe, dobrej jakości, wiązane w wiązki (papusze)	1	35
II	Liście zdrowe, dojrzałe, gorszej jakości, wiązane w wiązki (papusze)	1	15
III	Liście niezupełnie dojrzałe, liście niewiązane oraz części liści zdrowych: a) bez żadnych obcych domieszek . . .	—	35
	b) nieco zanieszyszczone obcemi domieszkami, niewpływającemi ujemnie na przydatność liścia do fabrykacji	—	15
	Łodygi wiązane, zdrowe, wysuszone . . .	—	15

Jeden kilogram zdrowego czystego nasienia, wybranego przez organa Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego — 10 zł.

Liście tytoniowe winny być należycie wysuszone, sortowane i niefermentowane.

Łodyg roślin tytoniowych I-ej i II-ej kategorji nie będzie się wykupywać. Łodygi z liśćmi odbierane będą I-ej kategorji po cenie 20 gr. za kilogram, w II-ej i III-ej kategorji po cenie 15 gr. za kilogram przy odpowiedniem obniżeniu wagi I-ej i II-ej kategorji.

Liście i części liści zupełnie niezdatne do fabrykacji (niedojrzałe, zupełnie zmarznięte, spleśniałe, zgniłe, zepsute), tudzież pędy boczne roślin tytoniowych, dalej liście pomieszane z ziemią, piaskiem, popiołem, nawozem i t. p., będą odbierane jako materjał niezdatny do użytku bez wynagrodzenia.

Liście odrostowe, wyprodukowane za zezwoleniem urzędu monopolowego, o ile będą posiadały cechy klasyfikacyjne liści pierwotnych, odbierane będą o jedną klasę niżej, jak liście pierwotne, odpowiadające im pod względem klasyfikacyjnym.

Liście odrostowe, wyprodukowane bez zezwolenia urzędu monopolowego, odbierane będą w najmniejszej klasie.

Mieszane wiązki liści, t. j. takie, które zawierają liście tytoniu I-ej i II-ej względnie III-ej kategorji, będą odbierane po cenach, ustanowionych dla tytoni kategorji III-ej.

Liście niezupełnie wysuszone będą zaliczone do bezpośrednio niższej klasy od tej klasy, do której kwalifikowałyby się w zupełnie suchym stanie. To samo odnosi się do liści zwilżonych, te jednak będą zaliczone przy wszystkich kategorjach

tytoni najwyżej do klasy II-ej. Ponadto przy liściach niezupełnie wysuszonych lub zwilżonych obniżoną będzie waga dostawionego tytoniu stosownie do zawartości wilgoci.

Ceny, oznaczone w powyższej taryfie, rozumieją się loco monopolowa stacja odbiorcza, ewentualnie kolejowa stacja załadowania, wyznaczona przez urząd wykupu tytoniu jako stacja odbiorcza.

Za dowóz tytoniu do stacji odbiorczej wypłacać będzie Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego wynagrodzenie w wysokości 10 gr. od każdych 100 kg. tytoniu za każdy pełny kilometr. Wynogrodzenie to przyznane będzie tylko za pełne 10 kilogramów; poniżej 10 kilogramów wynagrodzenie to nie będzie wypłacane. Ułamki groszy przy tem wynagrodzeniu nie będą wypłacane.

Koncesjonowanemu plantatorowi, który uprawiał tytoń na przestrzeni według urzędownie przeprowadzonego pomiaru nie mniejszej niż 500 metrów kwadratowych, a zatem dotrzymał najniższgo wymiaru gruntu, przepisanego dla uprawy tytoniu w § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 14 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 1 poz. 3 z 1927 r.) wypłaconą będzie premja w formie dodatku do cen.

Dodatek ten będzie wynosił od 1 kilograma liści tytoniowych:

1) **przy tytoniach I-ej kategorji:**	2) **przy tytoniach II-ej kategorji:**	3) **przy tytoniach III-ej kategorji:**
a) klasa doborowa 30 gr.	a) klasa I — 25 gr.	a) klasa I — 25 gr.
b) „ I 25 „	b) „ II — 10 „	b) „ II — 35 „
c) „ II 15 „		
d) „ III 5 „		

Ponadto koncesjonowanemu plantatorowi, który wypełnił wszystkie obowiązki plantatora i odstawił do wykupu powyżej 100 kg. liści tytoniowych, wypłacona będzie premja przy dostawie do 1000 kilogramów w wysokości 10%, przy dostawie ponad 1000 kilogramów w wysokości 15% kwoty, przypadającej mu tytułem ceny wykupu według cen taryfowych za odstawione liście bez uwzględnienia przewidzianej w niniejszem obwieszczeniu premji w formie dodatków do cen:

a) przy tytoniach I-ej kategorji, jeżeli przeciętna cena wszystkich sprzedanych przez plantatora liści tej kategorji wynosić będzie najmniej 1 zł. 75 gr. za 1 kilogram,
b) przy tytoniach II-ej kategorji, jeżeli przeciętna cena wszyskich sprzedanych przez plantatora liści tej kategorji wynosić będzie 1 zł. 40 gr. za 1 kg.,
c) przy tytoniach kategorji III-ej, jeżeli przeciętna cena wszystkich sprzedanych przez plantatorów liści tej kategorji wynosić będzie 1 zł. 25 gr. za 1 kg.

Plantatorom tytoniu koncesjonowanym, którzy uprawiali

tytoń na przestrzeni mniejszej niż 500 metrów kwadratowych, a zatem nie dotrzymali najniższego wymiaru gruntu, przepisanego dla uprawy tytoniu w § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 14 grudnia 1926 roku (Dz. U. R. P. Nr. 1 poz. 3 z 1926 r.), a niedotrzymania tego wymiaru nie usprawiedliwili, potrącona będzie przy wykupie tytoniu, stosownie do postanowienia § 16 powołanego rozporządzenia, kara konwencjonalna w wysokości:

a) 35% ceny wykupna za dostawiony surowiec tytoniowy, jeżeli tytoń zasadzono na przestrzeni mniejszej niż 250 metrów kwadratowych,
b) 25% ceny wykupna za dostawiony surowiec tytoniowy, jeżeli plantacja tytoniowa obejmuje przestrzeń od 250 do 400 metrów kwadratowych,
c) 15% ceny wykupna za dostawiony surowiec tytoniowy, jeżeli plantacja obejmuje przestrzeń od 400 do 500 metrów kwadratowych.

Minister Skarbu
(—) G. Czechowicz.

Daty wykupu tytoniu.

Plan czynności Komisji Wykupu Tytoniu zbioru r. 1927 jest następujący:

Wykup tytoniu: od plantatorów powiatu Krzemienieckiego przeprowadzony będzie w czasie od 14 listopada r. b. do dnia 22 listopada włącznie, w lokalu Urzędu Wykupu Tytoniu w Krzemieńcu.

Od plantatorów powiatów Włodzimierskiego we Włodzimierzu w lokalu Syndykatu Rolniczego ulica Piłsudskiego Nr. 7 w dniach 24 i 25 listopada r. b.

Od plantatorów powiatów Horochowskiego i Łuckiego w Łucku, plac kolejowy Nr. 7 Magazyn E. Kronsztajna, w czasie od 28 listopada do dnia 3 grudnia włącznie.

Od plantatorów powiatu Rówieńskiego i gmin Chorów, Zdołbica i Sijańce powiatu Zdołbunowskiego w Równem przy ulicy Poniatowskiego, Upor kolejowy, Magazyn Feldmana, w czasie od 6 do 15 grudnia włącznie.

Od plantatorów powiatu Dubieńskiego i gmin Mizocz, Buderaż i Nowomalin powiatu Zdołbunowskiego w Dubnie przy ulicy Zamkowej 32, dom Martinka w czasie od 17 do dnia 23 grudnia b. r. włącznie.

Praca Komisji rozpoczynać się będzie codziennie o godz. 8-ej.

INSTRUKCJA

w sprawie udzielania plantatorom tytoniu długoterminowych pożyczek na pokrycie wydatków inwestycyjnych, połączonych z uprawą tytoniu.

Długoterminowe pożyczki na pokrycie wydatków inwestycyjnych, połączonych z uprawą tytoniu, udziela Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Pożyczki powyższe otrzymać mogą osoby fizyczne i prawne, będące właścicielami ziemi lub jej użytkowcami (dzierżawcami), które zobowiążą się uprawiać tytoń w ustalonych przez Ministra Skarbu okręgach uprawy tytoniu przez okres przynajmniej 5-ciu lat na przestrzeni powyżej 1 ha.

Z pośród takich osób pierwszeństwo do otrzymania pożyczek mają te osoby fizyczne i prawne, które przed staraniem się o pożyczkę uprawiały już tytoń z dodatnimi wynikami.

Jednorazowe zobowiązania na uprawę tytoniu przyjmowane będą wyłącznie na 5 lub 10 lat.

Otrzymaną kwotę pożyczkową obowiązany jest plantator — dłużnik użyć na budowę suszarni liści tytoniowych według typu i rozmiaru, ustalonego przez Dyrekcję Monopolu Tytoniowego.

Pożyczki w przyznanej wysokości wypłaca się w dwóch równych ratach, a mianowicie:

a) pierwszą ratę po przedłożeniu Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego żądanych przez nią dokumentów, zabezpieczających spłatę pożyczki i wykonanie złożonych w związku z pożyczką zobowiązań.

b) drugą ratę po stwierdzeniu przez organa Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego, że już wybudowano szkielet suszarni (bez pokrycia dachu i ścian bocznych) według typu i rozmiaru, ustalonych przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego, oraz, że przygotowano ilość materjału budowlanego dostateczną do zupełnego wykończenia budowy suszarni.

Jako zabezpieczenie pożyczek przyjmowane będą zastawy hipoteczne.

Zastaw hipoteczny ustanawiać mogą nietylko plantatorzy tytoniu, zaciągający pożyczkę, lecz także i osoby trzecie. W ostatnim wypadku osoba, ustanawiająca zastaw hipoteczny, obowiązana jest przyjąć na siebie solidarną z plantatorem tytoniu, zaciągającym pożyczkę, odpowiedzialność z całego swego majątku za zobowiązania, wynikające ze skryptu dłużnego.

Przy udzielaniu pożyczek użytkowcom (dzierżawcom) gruntu, przyjmowane będą w zasadzie zastawy hipoteczne, ustanawiane przez właścicieli odnośnych dzierżawionych gruntów: wyjątkowo tylko Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego przyjmować będzie, według swobodnego uznania zastawy hipoteczne, ustanowione przez osoby nie będące właścicielami odnośnych dzierżawionych gruntów.

Zastaw hipoteczny opiewać powinien na kwotę pożyczkową, powiększoną o 35% tejże kwoty na ewentualne koszta egzekucyjne, procenty, odsetki, zwłoki i kary umowne.

Wysokość kwoty, do jakiej może być przyjęty zastaw hipoteczny na zabezpieczenie pożyczki, powiększonej o 35% kwoty pożyczkowej (§ 7 ustęp ostatni) ustala się na $^2/_3$ (dwie trzecie) przy ziemi a na $^1/_2$ (połowę) przy nieruchomościach, obejmujących zabudowania, oszacowanej wartości przedmiotu zastawu, po potrąceniu z tych dwóch trzecich względnie połowy wartości, obciążeń hipotecznych, poprzedzających wpis dla zabezpieczenia pożyczki.

Podanie o przyznanie pożyczek (według wzoru A) należy wnosić do terytorjalnie właściwych Inspektoratów Uprawy Tytoniu, Urzędów Wykupu Tytoniu względnie Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych, przy dołączaniu wymienionych we wzorze załączników,

Wniesione podania przekładają wymienione wyżej Urzędy względnie Zakłady Polskiego Monopolu Tytoniowego Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego wraz z odpowiednim, należycie uzasadnionym wnioskiem.

Pożyczki spłaca się w ten sposób, że:

a) część kwoty pożyczkowej z procentami według stanu zadłużenia spłaca dłużnik przez okres czasu, na jaki zobowiązał się do uprawy tytoniu, w równych rocznych ratach.

b) część zaś pożyczki zwraca dłużnik Polskiemu Monopolowi Tytoniowemu w terminie do dni 60, licząc od dnia następnego po dniu uskutecznionego przez niego wykupu tytoniu ze zbioru roku ostatniego, w jakim zobowiązał się do uprawy tytoniu.

Spółki maszynowe

Dla ułatwienia rolnikom kupna narzędzi gospodarskich, których rolnik nie może nabyć wskutek ich wysokiej ceny i braku dostatecznej ilości własnej gotówki, Państwowy Bank Rolny w Łucku przystąpił do udzielania kredytu na zakup narzędzi i maszyn rolniczych, w wysokości 70% wartości maszyn.

Kredyt udzielany jest za pośrednictwem Spółek Maszynowych, zorganizowanych przy Kółkach Rolniczych. Każda spółka składa się z liczby conajmniej 5 członków. O ile przeto ktoś nie należy do Kółka rolniczego, a chciałby skorzystać z kredytu bankowego na narzędzia, winien przedtem zostać członkiem Kółka Rolniczego i opłacić w Kółku należne składki członkowskie.

70% wartości narzędzi Bank wpłaca na ręce firmy, w której zamówiono narzędzia, resztę należności tj. 30% spółka powinna zapłacić z własnych funduszów. Zależnie od porozumienia się z firmą, spółka może owe 30% gotówką wnieść

odrazu przy zamówieniu lub przy odbiorze narzędzi ze stacji kolejowej. Wołyński Syndykat Handlowo-Rolniczy w Równem, posiadający swe filje w Łucku i Dubnie, udziela dla spółek poleconych przez Wołyńskie Towarzystwo Rolnicze, w razie konieczności kredytu wekslowego na 3—6 miesięcy nawet i na tę sumę, która podlega opłacie gotówkowej.

Wobec znacznego wyczerpania maszyn rolniczych na rynku, należy spieszyć z zamówieniami, gdyż liczne powstawanie spółek maszynowych i popyt na narzędzia czyni coraz trudniejszem ich nabycie nietylko na kredyt, ale i za gotówkę.

Pożyczki udzielane są na okres 2—3 letni, płatne w ratach półrocznych, przyczem 1-sza rata płatna jest po upływie 1-go roku od daty zaciągnięcia pożyczki. Spółka otrzymująca pożyczkę podpisuje skrypt dłużny.

Dla uniknięcia nieporozumień pomiędzy członkami już istniejących spółek maszynowych, podajemy kilka uwag praktycznych, jak należy zorganizować użytkowanie narzędzi:

Spółka siewnikowa. Ponieważ siewnik pracuje tylko określoną ilość czasu w każdym sezonie, a przytem deszcze nieraz przeszkadzają w pracy, spólników na siewnik musi być mniej niż wynosi jego zdolność robocza. Jeżeli naprzykład na wiosnę właściwy czas do siewu trwa około 14 dni, lub nawet mniej, a każdy spólnik potrzebuje siewnika na 2 dni, to ilość spólników powinna być nie 7, lecz mniejsza, a to na wypadek różnych nieprzewidzianych przeszkód (deszcze). Niepogoda może rozciągnąć czas siewu do 3-ch tygodni lub dłużej, a wtedy jeżeli spólników będzie zadużo, nie wszyscy będą mogli posiać we właściwym czasie i z tego wynikną nieporozumienia. Spółka powinna postawić zasadę, *że każdy spólnik musi dostać maszynę wtedy, kiedy mu jest potrzebna.*

Ilość spólników powinna wynosić 75% dni roboczych, a 25% pozostającego czasu trzeba zarezerwować na deszcze. Gdyby nawet deszczów nie było, a maszyna w okresie siewnym była wolną, można ją będzie wynająć za opłatą. Więc 5 spólników na siewnik jest aż nadto, a jeżeli będzie mniej to tem lepiej. Spółka niech będzie mała ale zwarta. Najlepiej jest, jeżeli spólnicy będą płacić do kasy spółki pewną sumę od jednego zasianego morga. Pieniądze w ten sposób po trochę składane mogą być następnie użyte na zapłacenie rat do Banku Rolnego, oraz na naprawy i oliwę. Opłaty za użycie siewnika należy pobierać przed siewem.

Spółka młocarniana. Młocarnia musi mieć stałego odpowiedzialnego opiekuna, który chodzi z młocarnią do pracy. Jeżeli niema stałego opiekuna to ten kto wziął maszynę do młócenia, musi ją oddać z powrotem temu, od kogo ją wziął. Oddawanie komu innemu nigdy nie pozwoli stwierdzić, kto zepsuł maszynę.

Spółka tryjerowa. Spółka ta może być liczna, gdyż tryjer

może pracować dzień i noc bez przerwy. Najbardziej się opłaca w miejscach skupu zboża przez instytucje handlowo-rolnicze.

Spółka motorowa. Kupno motorka 3—6 silnego odpowiednie jest dla spółki młocarnianej. Obok młocarni może być postawiony i śrutownik. Podstawy regulaminu te same co i dla spółki młocarnianej.

Dla uniknięcia błędów przy zakładaniu spółki i staraniach o kredyt, należy zwracać się po informacje do instruktorów Okręgowych T-w Rolniczych lub do Wołyńskiego Towarzystwa Rolniczego w Łucku przy ul. 3 go Maja 5, którzy ułatwią przeprowadzenie wszelkich formalności.

Z ŻYCIA TOWARZYSTW i KÓŁEK ROLNICZYCH NA WOŁYNIU

Terminy zebrań Centralnego Towarzystwa Rolniczego:

Terminy zebrań Centralnego Towarzystwa Rolniczego zostały wyznaczone na dz. 12, 13, i 14 grudnia r. b. wobec czego C. T. R. prosi Zarządy Okręgowych Tow. Rolniczych o niezwoływanie w powyższych terminach swoich zebrań. W dn. 13 i 14 XII. r. b. na zebraniach C. T. R. przewidywane są odczyty prof. Surzyckiego i Dyr. Stacji Doświadczalnej w Pętkowie p. M. Dzierzkowskiego. Dyskusję nad nowymi systemami uprawy zapoczątkują pionierzy tych systemów pp. Roman Lossow z Leśniewa i Tadeusz Galiński z Łabiszynka.

Zebrania Wołyńskiego Towarzystwa Rolniczego i T-w. Okręgowych.

1.	Zebranie	O.T.R. w Równem	14. XI.	r.b.	o	godz.	10 rano
2.	„	Woł. Tow. Chmielarskiego w Łucku	26. XI.	„	„	„	11 „
3.	„	O. T. R. w Dubnie	3. XII.	„	„	„	11 „
4.	„	O. T. R. w Łucku	5. XII.	„	„	„	11 „
5.	„	Sekcji Hodowlanej W. T. R.	26. XI.	„	„	„	4 pp.
6.	„	Sekcji Ogrodniczej W. T. R.	27. XI.	„	„	„	11 rano
7.	„	Sekcji Nasiennej W. T. R.	12. II.	28 r.		„	— —
8.	Konferencja Instruktorów W. T. R.		6. XII.	r.b.		„	9 rano
9.	Doroczny Jarmark Nasienny		11, 12 i 13. II.	1928 r.			

10. Zebranie Organizacyjne Związku Hodowców Trzody Chlewnej W. T R.	26. XI. 27 r. o godz. 4 pp.
11. Posiedzenie Komitetów Wystawy Wołyńskiej i Powszech.	25. XI. „ „ „ „ 5 „
12. Poświęcenie Stacji Doświadczalnej i Stacji Oceny Nasion	7. XII.
13. Zarząd i Rada Wołyńskiego T-wa Rolnego	6. XII.

Z sekcji nasiennej W. T. R.

Dnia 8 października r. b. odbyło się zebranie Zarządu Sekcji Nasiennej W. T. R., na którem postanowiono prosić Państwowy Bank Rolny w Warszawie, o nadanie swemu Oddziałowi w Łucku szerszych atrybucji przy rozdziale kredytów nasiennych.

Następnie polecono kierownikowi Sekcji poruszyć na zebraniu Sekcji Centralnej do Spraw Nasiennictwa sprawę czystości nasion selekcyjnych i sposób kontrolowania tychże przez Sekcje Nasienne.

Ustalono termin dorocznego jarmarku nasiennego w Łucku na dzień 11, 12 i 13 lutego. 12 lutego odbędzie się Walne Zebranie członków Sekcji Nasiennej.

Konferencja Instruktorów Woł. Tow. Rolniczego.

W dniu 1 października r.b. odbyła się w lokalu W.T.R. II-ga Konferencja Instruktorów Wołyńskiego Towarzystwa Rolnicego i Okręgowych Towarzystw Rolniczych na Wołyniu, zwołana dla omówienia bieżących zagadnień pracy instruktorskiej. Na zebranie przybyli instruktorzy ze wszystkich Towarzystw Okręgowych, prócz O. T. R. Włodzimiersko-Horochowskiego i Inspektora Chowu Koni.

Obecni byli następujący pp.: L. Jastrzębski, J. Nagrodzki, Wł. Kwaśnicki, S. Wolski, D. Humeniuk, A. Adamkiewicz, E. Kossowski, Wł. Nekrasz, S. Baś, A. Frączek, B. Nowacki.

Zebranie zagaił Dyrektor W. T. R. p. Jokisz, wyjaśniając cel obecnej konferencji instruktorskiej. Głównem zadaniem obecnej i przyszłych konferencji jest wymiana myśli wszystkich instruktorów o pracy na własnym terenie, dzielenie się wspólnem doświadczeniem zaciesnienie kontaktu z Woł. T-wem Rolniczem, oraz ujednostajnienie programu pracy.

Prowadzić zebranie p. Dyrektor polecił p. Jastrzębskiemu, który przedstawił następujący porządek dzienny:

1. Sprawy organizacyjne O. T. R. i Kółek Rolniczych.
2. Sprawozdanie z pracy O. T. R. i Kółek Rolniczych.
3. Spółki maszynowe.
4. Sprawy hodowlane.
5. Zimowa akcja oświatowa.
6. Plan prac doświadczalno-pokazowych.
7. Wnioski.

W sprawach kółek rolniczych wypowiedziano zgodną opinję o konieczności położenia głównego nacisku na jakość a nie ilość kółek rolniczych. Jedynie celowem jest stwarzanie wzorowych ośrodków rolnych, dążąc do tego, aby na terenie każdego kółka było kilka wzorowych gospodarstw, a na terenie gminy przynajmniej jedno wzorowe kółko rolnicze.

Zebranie było nader ożywione i trwało od g. 11-ej rano do g. 11-ej wieczorem. Następna konferencja odbędzie się w grudniu z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawy budżetowe.
2. Szczegółowy projekt kursów oświatowych.
3. Sprawy wystawy wołyńskiej w 1928 r.
4. Referat Kierownika Stacji Doświadczalnej inż. Nowackiego: „Prace doświadczalnictwa rolniczego W. T. R.“.

P.p. instruktorzy mają przygotować szczegółowy materjał w powyższych sprawach ze swego terenu.

Kursy mleczarskie W. T. R.

Staraniem Wołyńskiego Towarzystwa Rolniczego odbyły się 4-o tygodniowe kursy mleczarsko-jajczarskie przy mleczarni spółdzielczej „Promień“ w Kraśnicy-Bortnicy pow. dubieńskiego. Na kursie było 20 osób, w liczbie których znajdowało się 7 kobiet. Wykłady prowadzone były przez personel fachowy Towarzystwa i dojeżdżających prelegentów z Warszawy. Kurs trwał od 7.IX do 7.X r.b. i zakończony został egzaminem z nauk teoretycznych i praktycznych. Komisję egzaminacyjną stanowili pp.: Gustaw Piętko ze Związku Spółdzielni Polskich w Warszawie, Ludwik Jastrzębski Inspektor Hodowli W. T. R. w Łucku, Stefan Czarnocki, delegat Urzędu Wojewódzkiego w Łucku, Adam Rozbicki, lustrator Z. W. S. Pol. Oddziału Mleczarskiego w Łucku.

Egzamin zdało 17 słuchaczy, pozostali korzystali z kursu jako wolni słuchacze. Na zakończenie odbyła się uroczystość poświęcenia lokalu mleczarni spółdzielczej „Promień“, poprzedzona Mszą świętą, poczem nastąpiły

przemówienia okolicznościowe, rozdanie świadectw, wspólny posiłek i fotografja.

Z życia Okręgowego T-wa Rolniczego w Dubnie.

Za czas od dnia 12. IX. do 31. X. 1927 r. instruktor O. T. R. dokonał 15 wyjazdów do poszczególnych gospodarstw, przyczem zlustrował 4 kółka rolnicze i bibljoteczkę rolniczą (w Iwaniu).

Książek fachowych sprzedano 23, rozdano — 238. W os. Wielkopolance założono bibljotekę rolniczą. Bibljotekarką została p. majorowa Żuławska. Przy lustracji bibljoteczki w Iwaniu stwierdzono, iż gospodarze przeczytali 44 książki na 100 znajdujących się w bibljoteczce. Do kasy za wypożyczenie książek wpłacono 4 zł. 80 gr., zalega 3 zł. Przy K. R. w Iwanówce oprócz bibljoteczki fachowej jest bibljoteczka beletrystyczna złożona z 400 książek, ofiarowana przez osadnika wojsk. D-ra Józefa Marjana Pasieckiego.

Na dwutygodniową wycieczką hodowlano-mleczarską jeździło z Okr. Tow. 15 członków; zwiedzono wzorowe drobne gospodarstwa oraz miasta: Lwów, Rzeszów, Miłocin Kraków, Wieliczkę, Lisków i Warszawę.

Przy K. R. w Wielkopolance założono poletka doświadczalne nawozowe na polu osadnika wojsk. p. Ludwika Żuławskiego.

W sprawach kontroli mleczności krów mlecznych u drobnych rolników poczyniono przygotowania do prowadzenia próbnych udoi, analizy mleka i racjonalnego żywienia. Zorganizowano przytem 4 pokazy bydła, na które było doprowadzonych 795 szt.

Rachunkowość rolniczą prowadzi 5 gospodarstw osadników wojskowych w Iwanówce pp. J. Rawski, J. Józefowski, St. Urbański, M. Brzezicki.

Sekcje maszynowe są w stadjum organizacji. Na terenie powiatu dubieńskiego powstaje szereg nowych Kółek Rolniczych.

Z życia Okręgowego Towarzystwa Rolniczego w Krzemieńcu.

Ze względu na to, że powiat Krzemieniecki jest rejonem pszczelarskim, działalność O. T. R. w Krzemieńcu uwzględnia w znacznej mierze sprawy pszczelarskie. Dużo uwagi poświęcono na walkę ze zgnilcem, który został stwierdzony przez instruktora O. T. R. w pasiekach przeważnie na terenach gmin borsukowieckiej i wierzbowieckiej. W większych majątkach z łatwością dało się przeprowadzić izolację zarażonych pasiek, jak nap., w pasiekach hr. Rzewuskiego, natomiast trudniejszą jest walka ze zgnilcem u drob-

nych posiadaczy, którzy, mając po parę uli zarażonych zgnilcem, ukrywają zarazę, obawiając się zniszczenia rojów w drodze przymusowej. Porządanem jest, aby starostwa mogły w drodze administracyjnej zarządzić koncentrację chorych uli; Towarzystwo Rolnicze, opierając się na odpowiednich subsydjach Ministerstwa Rolnictwa, mogłoby utrzymywać fachowca specjalnie dla dozoru i leczenia pasiek.

Instruktor pszczelarski O. T. R. dokonał przeglądu większych pasiek w Borsukach, w szkole białokrynickiej, Poczajowie i in.

W dn. 4—11 sierpnia zorganizowano przy szkole białokrynickiej przy współudziale O.T.R. dla nauczycieli szkół powszechnych kursy z dziedziny pszczelarstwa. Kursów wysłuchało przeszło 40 osób.

W Kółku Rolniczem w Zahorach wygłoszono odczyt o pszczelnictwie i rolnictwie przy udziale 30 osób, oraz założono sekcję maszynową i poletka pokazowe.

W październiku założono Kółko Rolnicze w Poczajowie i wygłoszono odczyty z dziedziny pszczelnictwa i ogrodnictwa, oraz zorganizowano filję Krzemienieckiego Syndykatu Rolniczego, przeznaczając dochód z tej instytucji na cele Kółka Rolniczego w Poczajowie.

Kółko Rolnicze w Bindudze, pow. Lubomelskiego.

Dzięki niezmordowanej pracy prezesa kółka ks. prob. Romanowskiego, powstała w Bindudze Mleczarnia Spółdzielcza i Dom Ludowy. Dzięki poparciu akcji mleczarskiej przez p. Starostę Żurakowskiego, uzyskano w drodze wypożyczenia od Sejmiku komplet maszyn mleczarskich, który służył mleczarni do czasu zakupienia przez nią własnych dużych maszyn. Zarząd mleczarni znajduje się w ręku energicznych i oddanych sprawie osób: ks. Romanowskiego jako prezesa, p. Rogólskiego, kierownika szkoły powszechnej, jako zastępcy prezesa i p. Bajkiewicza, skarbnika. Zarząd majątku Binduga, p. Krzyżanowskiej, udziela bezinteresownie lokalu, opału i dostawia masło do stacji.

Początkowo gospodarze bali się mleczarni, twierdząc, że to będzie „zguba dla nich“. Jak ta zguba wygląda obecnie, najlepiej zaświadczą pieniądze otrzymane przez gospodarzy za miesiąc maj.

Antoni Gruszczyński od 2 krów, dostarczył 103 litr. ml. otrzymał 27 zł. 14 gr., Władysław Marceniuk od 2 krów, dostarczył 166 l. ml. otrzymał 32 zł. 17 gr., Marja Rymarkiewiczowa od 2 krów, dostarczyła 238 l. ml. otrzymała 35 zł. 41 gr., Józefa Neczaj od 2 krów, dostarczyła 194 l.

ml. otrzymała 36 zł. 63 gr., Antoni Olechowski od 2 krów, dostarczył 227 l. ml. otrzymał 38 zł. 43 gr., Wojciech Margul od 2 krów, dostarczył 273 l. ml. otrzymał 44 zł. 28 gr. i t. d., a kto miał więcej krów niż 2, otrzymuje przeszło po 50 zł. Masło sprzedawano w lecie po 4 zł. 25 gr. do 5 zł. 50 gr., a wiosną t. j. w kwietniu i marcu po 6—7 zł. za 1 kg.

Oprócz pieniędzy każdy z członków mleczarni ma te korzyści doraźne, że po oddaniu śmietanki, mleko chude zabiera z powrotem domu.

Prócz mleczarni bindużanie mogą się poszczycić i własnym domem ludowym. Jest to wspaniały dom o rozmiarach 30×15 metr. kwadr., wartości ok. 30.000 zł., kryty blachą. Do wykończenia pozostało jeszcze całe urządzenie wewnątrz, na co jednak brak gotówki. O ile nam wiadomo, Bank zgadza się udzielić pożyczki na wykończenie domu, jeżeli sejmik zażyruje weksle wystawione przez Komitet Budowy Domu. Narazie niezbędne jest wykończenie przynajmniej jednej sali, w której ma się odbyć jednomiesięczny zimowy kurs rolniczy, ozganizowany przez Woł. T-wo Rolnicze.

Przy Kółku Roln. istnieje Koło Młodzieży. Obecnie zakłada się spółka maszynowa i poletka pokazowe z uprawą łąk.

Kółka Rolnicze w Rymaczach i Jagodzinie pow. Luboml.

Obydwa te kółka prócz pracy rolniczej, a to dotyczy więcej Jagodzina, biorą czynny udział w stawianiu zrębów kultury polskiej na Kresach. Widzimy tu sprzęgnięcie w pracy wszystkich czynników miejscowych. Pomiędzy Jagodzinem a Rymaczami, oddzielonemi od siebie tylko stacją kolejową, na obszernym placu buduje się szkoła 7-mio klas. o 13 oddziałach i ogrody dziecięce, Kościół oraz przygotowywaną jest budowa Domu Ludowego.

Pracuje tu cały zespół nauczycielstwa z p. Inspektorem Leśniakowskim i p. Ziembą na czele, duchowieństwo w osobie prezesa Kółka Rolniczego ks. Brajczewskiego przy poparciu dziekanatu, p. Starosta Żurakowski jako administrator powiatu i gorliwy opiekun rolnictwa, instruktorzy O.T.R., człon. kółek rolniczych i włościanie. Okoliczne wsie składają ofiary w naturze na Kościół: Rymacze przeznaczyły 20 ha lasu gromadzkiego, Jagodzin 10 ha i 2 ha ziemi na kopanie gliny na cegłę, Jankowce również kilka ha swego drzewostanu. Na szkołę cegła jest, na dom ludowy uzyskano 250 m³. drzewa gotowego do zwózki, 2.000 zł. w Starostwie. Ziemię pod dom ludowy prawdopodobnie wydzieli Urząd Ziemski.

Urząd Gminy w Bereźcach również wspiera czynnie żbożną pracę, za co należy się uznanie p. sekretarzowi Rokickiemu.

Jeżeli praca dalej pójdzie w tym tempie, za dwa lata stanie w głuszy poleskiej poważny szaniec kultury i oświaty polskiej.

Kółko Rolnicze w Iwanówce pow. Dubieńskiego.

Kółko Rolnicze zostało założone przez p. Nowaka w roku 1923. Obecnie liczba członków Kółka wynosi 24 osób. Od 1-go stycznia b. r. odbyło się zebrań 7; Kółko prenumeruje Gazetę Gospodarską, Rolnika i Zagrodę i organizuje Kasę „Stefczyka“. Staraniem Kółka Rolniczego będzie otwarta poczta w Baszkiewiczach.

Na uruchomienie poczty, Kółko uzyskało subwencję z gminy młynowskiej 600 złotych; od osób innych 300 złotych; Kółko ofiarowało z własnych funduszów na cele organizacyjne poczty 100 złotych.

Kółko Rolnicze zajęło się sprawami zorganizowania komitetu kościelnego, w skład którego wszedł cały zarząd Kółka. Komitet kościelny uzyskał 2 hektary ziemi z maj. Satyjów WPani Boguszowej i budulec od Liceum krzemienieckiego. Przez członków K. R. zorganizowano zakup fisharmonji dla kaplicy w Radowie. K. R. współdziała w zbieraniu składki na budowę plebanji w Radowie.

W okresie wiosennym Kółko współdziałało przy zakupie drzewek owocowych i 2 dniowych kursów fachowych, organizowanych przez Wołyńskie T-wo Rolnicze, na których prelegentami byli: pp. Łuczyk i Skawiński, słuchało wykładów 70 osób. Pan Rawski Józef odczytuje artykuły na zebraniach K. R. z „Gazety Gospodarskiej“ i „Rolnika“.

Za inicjatywą Okręgowego T-wa Rolniczego, Kółko sprowadza nawozy pomocnicze i nasiona lepszych odmian.

Stan kasy Kółka Rolniczego:

Otrzymano subwencji z gm. Młynów	50 zł.	Wydatki pocztowe	8,20 zł.
Wkładek człon. . . .	120 „	Prenumerowanie pism	24.00 „
Wpisowe	3 „	Wpis do stowarzyszeń	11.00 „
Pozostałość z r. 1926	6 zł. 55 gr.	Pozostaje w kasie .	136.35 „
Razem	179 zł. 55 gr.	Razem	179 zł. 55 gr.

Wycieczka mleczarsko-hodowlana.

Po zakończeniu kursu mleczarskiego w Bortnicy uczestnicy kursu i gospodarze z pow. dubieńskiego, razem w liczbie 27 osób, wyruszyli 7.X pod kierownictwem Inspektora Hodowli W. T. R. p. L. Jastrzębskiego na wycieczkę krajoznawczą. Pierwszym punktem zwiedzenia był Lwów. Wycieczka zwiedziła mleczarnię, rzeźnię, elektrownię, plac Targów Wshodnich, następnie kopiec Unji Lubelskiej, muzea, kościoły, cmentarze i t. d. Na cmentarzu Łyczakowskim wycieczka wołyńska spotkała się z wycieczką polskiego „Sokoła“ z Westfalji n/Renem. Obie wycieczki odśpiewały nad grobem poetki Marji Konopnickiej jej utwór „Rotę“.

Rzeszów. Zwiedzono szkołę mleczarską, i gospodarstwo szkoły rolniczej w Miłocinie pod Rzeszowem. W Miłocinie wycieczka była przyjęta niezwykle serdecznie i gościnnie przez Dyrekcję szkołę rolniczej na czele z p. Dyrektorem Kusze, oraz przez sympatyczną uczącą się młodzież.

Kraków. Zwiedzono: Wawel, kościoły, muzea, ratusz, stare kamienice.

Wieliczka. Wycieczka zwiedziła kopalnie soli, podziemne kaplice i jeziora.

Miechów. Zwiedzono: Okr. Tow. Rolnicze, pomnik wojny europejskiej, stary kościół, następnie maj. Przybysławice pod Miechowem i różne instytucje we wsi Przybysławice, jak: dom ludowy, kasę i sklep spółdzielczy, inwentarz pożarniczy i hodowlę królików.

We wsi *Szreniawie* pow. Miechowskiego uwagę wycieczkowiczów zwróciły wzorowo prowadzone drobne gospodarstwa wiejskie, sklep spółdzielczy i mleczarnia spółdzielcza. Wdzięczną pamięć u wycieczkowiczów pozostawili po sobie pp. Kozłowscy z Przybysławic i Koło Gospodyń Wiejskich w Szreniawie.

Częstochowa. Zwiedziano miasto, klasztor i park Jezuitów.

Lisków. Kościół, Bank Spółdzielczy, sklep spółdzielczy, piekarnię spółdz., stowarzyszenie roln.-handl., gospodarstwo i szkołę hodowlaną, sierociniec, szkołę rzemieślniczą, szpital, stowarzyszenie zbożowe i budowlane, łaźnie, wiatrak z młynem turbinowym, seminarjum nauczycielskie, straż ogniową i mleczarnię parową, przerabiającą latem do 8000 litr mleka dziennie.

Warszawa. Zwiedzono: C. T. R., Zamek Królewski, parki miejskie, mleczarnię miejską, Związek Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich, oborę miejską, gdzie stosuje się maszynowe dojenie. Na zakończenie wycieczka zwiedziła firmę Alfa-Laval.

Wycieczka przyniosła uczestnikom wiele korzyści praktycznych z zakresu hodowli i mleczarstwa, oraz poznania kraju.

RÓŻNE INFORMACJE

Konferencja w sprawie wystaw.

Na konferencji porozumiewawczej tymczasowego Lokalnego Komitetu P. W. K. i Tymczasowego Komitetu Wystawy Wołyńskiej w Łucku, odbytej w dniu 8 listopada r. b. w gmachu wojewódzkim pod przewodnictwem Vice-Wojewody p. Gintowta-Dziewałtowskiego, po szczegółowej dyskusji nad sprawami obu wystaw, zdecydowano jednogłośnie, że należy powołać Komitet Organizacyjny, który zajmie się organizacją wystawy Wołyńskiej i przygotowaniami do udziału w Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, ponieważ przygotowania do obu tych wystaw będą jednakowe, i ze wystawa wołyńska będzie wstępnym przeglądem eksponatów na Wystawę Powszechną w Poznaniu.

Pierwsze posiedzenie wspólnego Komitetu Organizacyjnego, wyznaczone zostało na dzień 25 listopada rb. o godz. 5 po południu w gmachu Województwa i będzie poprzedzone w dn. 24 listopada wstępną konferencja Komitetu o godz. 13-ej.

Na posiedzenie w dn. 25 listopada rb. rozesłano przeszło 200 zaproszeń.

Na omawiane zebranie zaproszono Dyrektora Działu Rolniczego P. W. K. p. D ra Konopińskiego.

Targi koni remontowych.

Departament Kawalerji M. S. Wojsk. nadesłał nam wykaz dodatkowych targów, na których odbędą się w roku bieżącym zakupy koni wierzchowych i artyleryjskich dla wojska.

Dodatkowe targi remontowe w 1927 r. odbędą się w powiatach:

Włodzimierskim . . .	15	listopada rb.
Krzemienieckim . . .	22	„ „
Dubieńskim	24	„ „

Przyjmować będzie Komisja Remontowa Nr. 1 z Lublina.

W sprawie pożyczek na meljoracje.

Ministerstwo Rolnictwa komunikuje (obwieszcz. z dn. 16 września 1927 r.) iż na podstawie art. 19 ustawy z dn. 22. VII. 1925 r. o państwowym funduszu kredytu na meljo-

racje rolne, do otrzymania pożyczki na meljoracje służy prawo przedewszystkiem spółkom wodnym, w razie zaś udowodnionych trudności stworzenia spółki wodnej, osobom prawnym i fizycznym, posiadającym grunty których meljorowanie zapewni podniesienie produkcji.

Drut i słupy dla chmielarzy.

Woł. T-w. Rol. komunikuje:

W celu ułatwienia zaopatrzenia chmielarzy w potrzebny drut i słupy na warunkach ulgowych, W. T. R. chce uzyskać dla powyższej sprawy poparcie Ministerstwa Rolnictwa.

Dla wystąpienia o powyższą pomoc musimy mieć możliwie ścisłe dane o potrzebach chmielarzy, wobec czego prosimy o poinformowanie nas niezwłocznie, jaka ilość drutu i jakiej grubości potrzebna jest poszczególnym chmielarzom dla założonych w r. b. plantacji.

Odpowiedzi należy nadsyłać pod adresem: Łuck Wołyńskie T-wo Rolnicze, ul. 3 Maja Nr. 5.

Zjazd i Wystawa Pomologiczna w Warszawie

w dn. 7, 8 i 9 października r. b.

V Zjazd Pomologiczny w Warszawie, między innemi, miał na celu ustalenie doboru odmian owocowych dla Polski i utworzenie Towarzystwa Pomologicznego, któreby miało na widoku wyłącznie naukową pracę pomologiczną.

Rzecz naturalna, że dobór odmian dla Polski nie wpływa na zmianę doboru dla Wołynia, gdyż dobór wołyński jako składający się z niewielu odmian już wypróbowanych drogą praktyki, najzupełniej swojemu zadaniu odpowiada. Delegaci Wołynia przy rozwiązywaniu zagadnień pomologicznych na Zjeździe opierali się na obfitym materjale ankietowym, znajdującym się w W. T. R.

Poza tem na Zjeździe wygłoszone były referaty o handlu owocami we Francji i Anglji, doskonale ilustrujące wysoki stan organizacji handlowej zagranicą. Na podstawie wniosków, między in. Zjazd postanawia zwrócić się do instytucji rolniczych i ogrodniczych o opracowanie memorjałów w sprawie podniesienia organizacji handlu owocami w swoich rejonach.

Na wystawie odbywającej się w czasie Zjazdu, wystawiali owoce wołyńskie: pp. Emilja hr. Rzyszczewska z Dolska, Wanda Jasieńska z Tudorowa, bar. T. Steinheil z Gródka, ferma Sejmiku Kowelskiego „Uchowieck“ i Piotr Radkowski z pow. krzemienieckiego. Owoce wołyńskie budziły na wystawie duże zainteresowanie. Na Zjazd dele-

gowany był z ramienia Sekcji Ogrodniczej W. T. R. instruktor ogrodniczy p. M. Adamkiewicz.

Brali udział w Zjeździe z Wołynia również: p. E. hr. Rzyszczewska, p. Wanda Jasieńska i p. Trauttman.

Kalendarz robót ogrodniczych.

październik, listopad.

W sadzie:

Wytyczać nadal miejsca pod drzewka, do sadzenia jesienią lub wiosną. Kopać doły, sadzić drzewka po opadnięciu liści uważnie, aby nie były sadzone *zagłęboko i zagęsto.* Brać odmiany z doboru dla Wołynia:

Jabłonie: na czarnoziemy, lössy:
R-ta Baumana, Kronselskie, Malinowe Oberlandzkie, Sztetyna Czerwona,
w najlepszych stanowiskach: R-ta Kasselska, Glogierówka.
na grunty lżejsze, mniej zasobne: R-ta Landsberska, Bojken, Kronselskie, Malinowe Oberlandzkie,
na najgorsze ziemie: Antonówka,
na ziemie nieco podmokłe: Kosztela.

Grusze: Salisbury, Bera Lyońska, Faworytka,

Śliwy: Węgierka Polska, Węgierka Włoska, (Fellemberg), Renkloda Zielona.

Czereśnie: Marchijska, Frooma czarna, Flamentiner różowa, Denissena Żółta

W ogrodzie warzywnym:

Wysiewać na zimę pietruszkę, przygotować ziemię na rozsadniki dla wiosennych wysiewów, ukończyć dołowanie warzyw.

W ogrodzie ozdobnym:

Skosić trawę na zimę, usunąć zeschłe łodygi bylin, przykrywać czułe rośliny i byliny.

Odezwa byłych Dublanczyków.

Do byłych Dublańczyków.

Ukończonych słuchaczy dawnej Wyższej Szkoły Rolniczej, bądź Akademji Rolniczej w Dublanach, obecnie Wydziału Rolniczego Politechniki Lwowskiej, nie należących dotychczas do Związku Dublańczyków Agronomów (Lwów, ul. Kopernika 20) prosimy w ich własnym interesie

o podanie adresów, celem poinformowania ich o znaczeniu i działalności Związku Dublańczyków Agronomów.

Za Prezydjum:

Sekretarz: Prezes

Leon Kossak *Prof. Bronisław Janowski*

Delegatem Zw. b. Dublańczyków na Wojew. Wołyńskie jest p. inż. Ostafin (Łuck ul. Jagiellońska 45) *(Red.)*.

Komunikat O. T. R. w Równem.

Porady w sprawie organizacji gospodarstw.

W celu ułatwienia rolnictwu pomocy przy zakładaniu i prowadzeniu rachunkowości rolnej, udzielania porad przy organizacji gospodarstw folwarcznych i w majątkach z małą wydajnością, organizacji gospodarstw przemysłowych i t. p. Rówieńskie Okręgowe T-wo Rolnicze wysyła swego instruktora rolnego jak również instruktora chmielarstwa, na żądanie osób zainteresowanych.

Przy wszystkich wyjazdach, noc spędzona w podróży liczy się jak pół dnia; zwrot kosztów podróży koleją II klasą. Honorarjum za wyjazd instruktora: dla członków T-wa 15 zł., dla nie członków—25 zł. dziennie. Piśmienna praca instruktora: dla członków 25 zł., nie członkowie płacą podwójnie.

Porady w biurze na miejscu, każdego tygodnia w poniedziałki i czwartki od godz. 9 rano do 9 wieczór.

Rówieńskie Okr. Tow. Rolnicze
Handlowa 9, Syndykat.

Komunikat Sekcji Ogrodniczej W. T. R.

1. Prosimy o wskazanie miejscowości, z której możnaby dostarczyć 4.000—5.000 kg. jednej lub dwu odmian gruszek (towar jednolity). Cel — założenie przetwórni owocowej.

2. Dla kredytowego zakupu drzewek owocowych na sezon jesienny zwracać się do Okręgowych Towarzystw Rolniczych.

3. Dla uniknięcia błędów przy zakładaniu sadów, zwracać się o pomoc instruktorów specjalistów do Okręgowych T-w Rolniczych lub Wołyńskiego T-wa Rolniczego w Łucku ul. 3 Maja 5.

Od Adminnistracji „Biuletynu".

Prenumeratorów „Biuletynu" oraz osoby, którym „Biuletyn" był rozsyłany, prosimy o niezwłoczne uregulowanie prenumeraty, która wynosi 1 zł. 50 gr. półrocznie i 3 zł. rocznie, pod adresem: Łuck, Woł. T-wo Rolnicze, ul. 3-go Maja 5, Biuletyn. *Administracja.*

Sprawozdanie targowe.

Ceny w złotych za 100 kg. w dn. 14. XI Warszawa

Przenica	. . . .	48.50
Żyto	. . . .	38,50
Jęczmień	. . . .	40,00
Owieś	. . . .	37,00
Ziemniaki	. . . .	6,50
Otręby przenne	. . . . . .	27,50
Mleko w detalu za litr	. . .	0,43
Masło mleczarskie deser. 1 kg.	. .	6.60
Ser biały twarog. „ „	. .	2,00
Azotniak 22% f-co	. . . .	40,70
Saletra chil.	. . . . . .	52,50
„ „ w Równem	. . . .	60,00
Kainit 10—12% f-co Stebnik	. . .	4,20
Sól potas. 25% f-co Kałusz	. . .	18,30
Tomasówka 18% f-co godanik	. . .	11,52

Wydawca: **Wołyńskie T-wo Rolnicze.** Redaktor: **K. Jokisz.**
Drukarnia Kurji Biskupiej w Łucku

SYNDYKAT ROLNICZY

w KRZEMIEŃCU

Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością ograniczoną.

Poleca pp. właścicielom ziemskim i rolnikom wszelkie narzędzia rolnicze, materjały budowlane, nasiona i nawozy sztuczne.

Zakupuje wszelkie zboża i nasiona, płacąc najwyższe ceny.

SYNDYKAT ROLNICZY

w Krzemieńcu

JEST PIERWSZĄ INSTYTUCJĄ TEGO RODZAJU NA WOŁYNIU, POWSTAŁĄ Z INICJATYWY OKRĘGOWEGO TOWARZYSTWA ROLNICZEGO W KRZEMIEŃCU.

Jako instytucja czysto rolnicza i oparta o rolników Krzemieniecki Syndykat Rolniczy dostarcza wszystko najtaniej i w najlepszym gatunku.

Dewizą Syndykatu Rolniczego w Krzemieńcu jest:

Kupić od rolnika najdrożej

Sprzedać rolnikowi najtaniej.

Zestawienie rachunkowe

SPÓLDZIELNI POD FIRMĄ:

WOŁYŃSKI BANK CHMIELARSKI

Spółdzielnia z odpowiedzialnością ograniczoną

w Dubnie na Wołyniu.

na dzień 1-go listopada 1927 r.

TYTUŁ RACHUNKU	OBROTY		POZOSTAŁOŚCI	
	Winien	M a	Winien	M a
1. R-k kasy	324.313,14	319.582,10	4.731,04	—
2. R-k pożyczek . . .	186.785,—	18.035,—	168.750,—	—
3. R-k odsetek i prowizji .	8.235,20	11.199,56	—	2.964,36
4. „ udziałów . . .	—	39.946,—	—	39.946.—
5. „ wkładów . . .	20.373,97	22.452,—	—	2.078,03
6. „ dłużników i wierzycieli	23.747,38	26.592,73	3.045,—	5.890,35
7. „ banków (lokaty i długi)	112.572,80	244.289,35	97,48	131.814,03
8. „ kosztów. admin. i hand.	4.553,76	1.186,12	3.367,64	—
9. „ funduszu zasobowego	5,—	1.725.—	—	1.720,—
10. „ nieruchomości i ruch.	1.614,75	—	1.614,75	—
11. „ wydatków zwrotnych .	311,98	925,50	—	613,52
12. „ kosztów organizac. .	605,38	—	605,38	—
13. „ „ admin. 1928 r.	171,—	—	171,—	—
14. „ pożyczek w dochodz. .	2.644,—	—	2.644.—	—
Suma . . .	685.933,36	685.933,36	185.026,29	185.026,29
15. R-k dokum. inkasowych .	240,—	240,—	—	—
16. „ inkasa u korespond. .	240,—	240,—	—	—
RAZEM . .	686.413,36	686.413,36	185.026,29	185.026,29

Oryginał za należytymi podpisami za zgodność z oryginałem

WOŁYŃSKI BANK CHMIELARSKI
Spółdzielnia z odpowiedzialnością ograniczoną
w Dubnie na Wołyniu

(—) *Gąsiorowski.*

Zestawienie w/g księgi kasowej

Przychód .	324.313,14
Rozchód .	319.582,10
Gotówka .	4.731,04

(—) *Podolski.*
Księgowy

Zarząd:
(—) *Wacław Stobnicki.*

BIBLIOTHECA JAGELLONICA